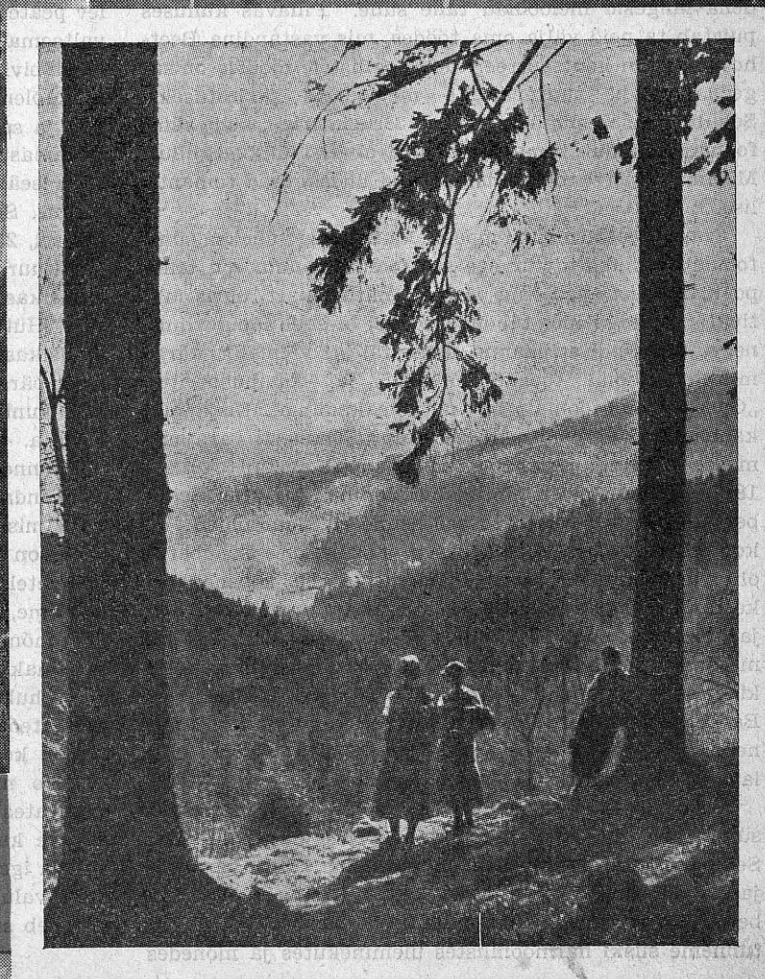
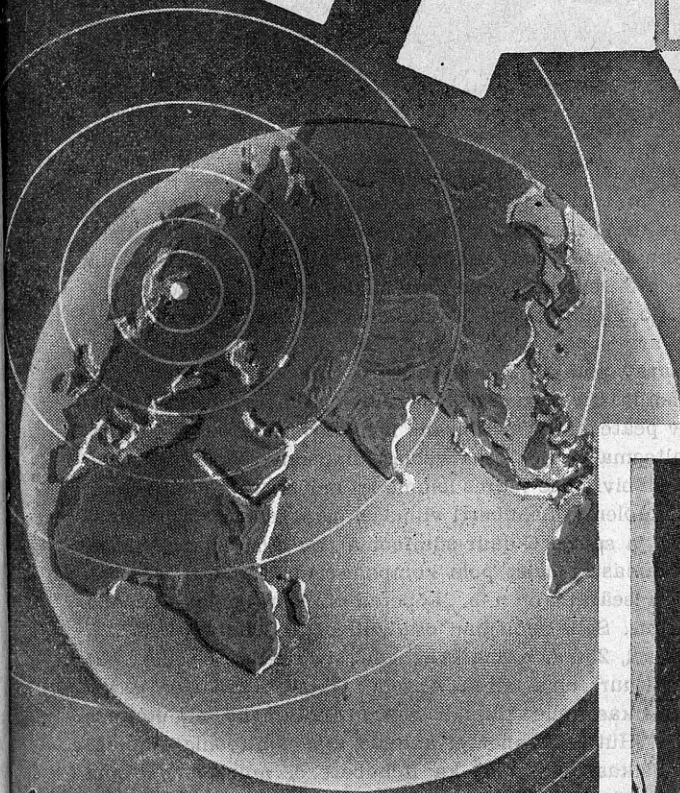

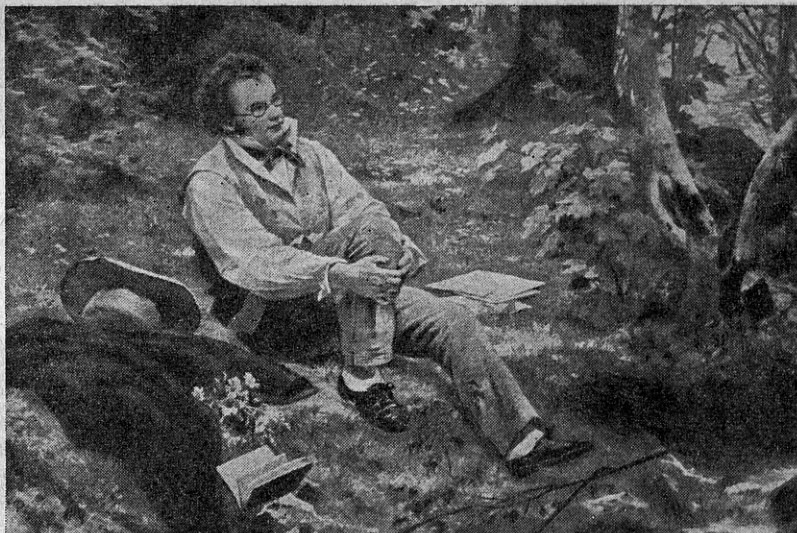
RADIO

Nr. 16 (311) 29. IV 1937
VII AASTAKÄIK • HIND 10 SENTI,
Kaanepildil: Kevadisea kaugused kutsuvad

SCHUBERTI LÕPETAMATA SÜMFOONIA

Alfred Weidemann

Pildil: Franz Schubert.
J. Schmid'i maali järele.

Schubert, suurim laulumeister, oli Beethoveni esimeks suuremaks järeltulijaks sümfoonia alal. Mõlemad meistrid on aga muidu oma loomingus hoopis erinevad. Kui me Beethoveni sümfoonias leiame võitlust mingi idee pärast, kindlat loogikat ülesehituses ja temaatilise materjali kasutamist, siis valitseb Schuberti omis rõõm meloodiaist ja romantiline kõla. Ta sümfooniaid on seepärast õigustatult nimetatud kõlasümfooniaiks. Schubert on suurimaid meloodialoojaid. Armulike jumalaandidena langesid meloodiad talle sülle. Pillavas külluses puistab ta neid välja oma töödes, mis vastandina Beethoveni enam kontsentreeritud, loogilistele töödele on sagedasti vaid suurepärase meloodiate järjestuseks. Schubert omab siin ühiseid jooni Bruckneriga, kelle sümfoonias avaldub samane loomupärane leidlikkuseküllus. Mõlema meistri töid läbibistavad ka ühesugused romantilised tunded.

Nagu Beethoven, nii lõpetas ka Schubert üheksa sümfooniast. Schuberti kümnes sümfoonia, E-duur, on tema poolt lühikest aega enne „Lõpetamatut“ partituuris juhtivate häältega üles tähendatud, nii et selle lõpuleviimine, s. t. helindi ettekanne, oleks täiesti võimalik. Järgmine sümfoonia, tõenäoliselt 1825. a. komponeeritud „Gasteini sümfoonia“, on kahjuks kadunud. Ülejäänud kaheksast kuuluvad esimesed kuus Schuberti varajasesse loominguperioodi, olles loodud aastail 1813—1817. Esimese neist, sümfoonia D-duur, kirjutas Schubert 16 aasta vanuses. Need esimesed sümfooniad on komponeeritud väikese orkestri jaoks, kuna Schubertil oli kasutada vaid väike asjaarmastajaist koosnev orkester. Kuuest esimesest sümfooniast on tähtsaim neljas, c-moll (komponeeritud 1816. a.), mida Schubert nimetab „Traagiliseks sümfooniaks“, ja viies, samal aastal kirjutatud B-duur. „Traagiline sümfoonia“ näitab osalt Beethoveni eeskujul, juba sissejuhatavas adagios. Kaineim on andante A-duur, milles kuuleme Schubertit laulvat oma unistavaid meloodiaid.

Isikupärasemalt kui see sümfoonia mõjub B-duur sümfoonia, mille Schubert komponeeris 19-aastasena. Selle esimeses osas (allegros) kuuleme suurt värskust ja elavust, kuigi selle teemad pole veel tüüpiliselt schubertlikud, vaid meenutavad Mozartit. Ehatsat Schubertit tunneme siiski harmoonilistes üleminekutes ja mõnedes

instrumentatsiooni üksikasjades. Südamliku, kaunikõlalise andante peateema sarnaneb Haydni teemadele, kuna aga teine näitab selgesti Mozarti eeskujul. Palju tähelepanuväärsem kui sümfoonia mõlemad esimesed osad on järgnev menuett oma originaalse, energilise peameloodiaga mollis, mida fantaasiarikkalt edasi arendatakse, ja armsa, idüllilise ländleri meloodiaga trios. Vähem haarav pole ka finaali (allegro vivace), mis kihab meloodilisest värskusest. Kui võluv on ometi juba erk, vestlev peateema! Veel ilusam, meile armas, graatsiline kõrvalteema. Selles osas voolab muusika rõõmsa jõekesenä; läbiviimise juures leiame ka mõnd tugevamat rõhku.

Mõlemal Schuberti viimasel sümfoonial, „Lõpetamatul“ ja suurel C-duur sümfoonial, on oma eriline saatus. Kummastki neist pole komponisti eluajal ette kantud. Eriti iseäralik on n.-n. „Lõpetamata sümfoonia“ (h-moll) saatus. Selle mõlemad osad kirjutas Schubert 1822. a. sügisel, 25-aastasena. Aasta hiljem saatis ta selle teose partituuri oma sõbra Anselm Hüttenbrenneriga Grazi muusikaseltsile tänuks seltsi auliikmeks nimetamise eest. Hüttenbrenner ei andnud aga sümfooniast kunagi muusikaseltsile üle; ka Schubert ei muretsenud oma teose pärast, mille olemasolust avalikkus midagi ei teadnud, kuni tuntud Viini dirigent Johann Herbeck selle 1865. a. — nii siis 42 aastat hiljem! — sai Josef Hüttenbrennerilt, Anselmi vennalt, tasuta venna helitööde ettekandmise eest. Herbeck kandis teose veel samal aastal Viinis ette publiku suureks vaimustuseks. Sest ajast peale on see sümfoonia jäänud üheks armastatumaks ja imeteldavamaks muusikateoseks. Järgnevais ridades katsume, niipalju kui sõnad seda lubavad, anda lugejale mõningaid seletusi selle teose põhjalikumaks ja sügavamaks mõistmiseks.

Schuberti „Lõpetamatu“ on, nagu iga suur sümfooniline teos, hingemaal. Seejuures laseb ta meie ees lüüa õitsele kogu romantika kõlailu. Sümfoonia algab (allegro moderato) raskepärase teemaga, mis kõlab sügavates bassides pianissimo unisono. Siis laseb salapärase kuuendike-sosin viiuleis, oboedes ja klarnetites kõlada igatseval meloodial; see areneb edasi, muutub lõpuks valuliseks ja lõpeb järsu lühida h-moll-akordiga. Järgneb sarvede ja fagottide üksildane D, klarnetite ja (Lõpp 4. leheküljel!)

TALLINNA-REPORTAAZ SOOME RINGHÄÄLINGUS

Pühapäeval kell 19.10—20.10 levitab Soome ringhääling reportaaži, mille Tallinnast valmistab Markkus Rautio. Reportaaž koosneb järgmistest pidevalt üksteisele järgnevatest osadest: I T o o m p e a (vana linnuse, Pika Hermannilipu traditsiooni ja vahiparaadi kirjeldus), II T o o m k i r i k (vestlus mag. Kenkmaaga kiriku ajaloo ja tähelepanuväärsustest), III R a e k o d a (ajalooline vestlus mag. Kenkmaaga), IV T u r g (kirjeldus ja vestlus müüjatega), V k o h v i k „K u l t a s“ (vestlus prl. I. Lebasega meie kohvikulust), VI R i n g h ä ä l i n g (usutus dir. F. Olbreiga ja vestlus F. M o o r i g a), VII opereti „H a l j a l a a s a l“ esietenduse kirjeldus, VIII j a z z - k o n t s e r t „Estonias“, IX „Estonia“ V a l g e s a a l õ h t u l ja X kujutlus keskaegsest Tallinnast. — Meie pilt kujutab stseeni reportaaži valmistamisest turul. M. Rautiot on mikrofoniga näha pildi keskel.

Verdi „Otello“

Ringhäälingus neljapäeval kell 20.30

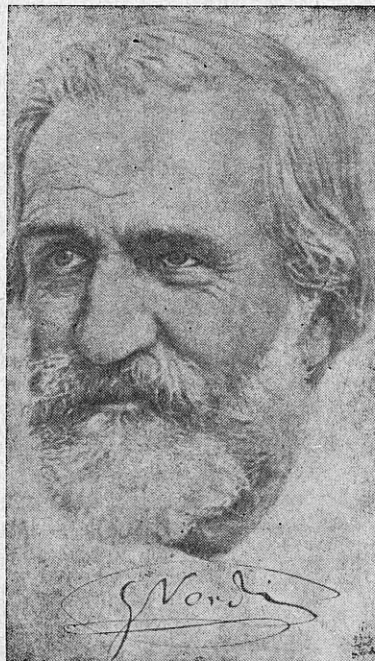
Verdi kirjutas „Otello“ 74-aastasena; ooperi tekst on Arrigo Boitolt. Pärast ooperi esiettekannet 1887. a. Milaanos vallutas ta kiiresti kogu maailma lavad.

OOPERI SISU:

I vaatus — lossiesine plats mere ääres. Cyprose rahvas palvetab laeva eest, mis on tormisel merel. Laev randub õnnelikult ning isamaa uhkus — Otello — on päästetud. Kõigi armastatud sõjapealikul Otellol on aga oma sõdurite hulgas vaenlane Jago. Et Cassiot aujärjestuses paremaks peeti Jagost, otsustas viimane kätte maksta sõjapealikule. Jago meelitas Rodrigot, et see Otello abikaasa Desdemona püüaks teha vastumeelseks Otellole.

II vaatus — saal lossis. Jago annab põhjust Cassiol kutsuda Desdemonat endale eestkostjana appi. Cassio otsustab Desdemonat aias kõnetada. Kavalate märkustega äratav Jago Otellos armukadeduse. Desdemona märkab oma abikaasa meelepaha ja tahab teda rahustada. Kui ta püüab Otellole taskurätti ümber peasiduda, viskab viimane selle vihaga maha. Emilia, Jago abikaasa, tõstab taskurätti üles, peab aga selle andma oma abikaasale. Kui Jago Otelloga kahekesi on, oskab esimene Otello armukadedust sel teel õhutada, et ta lubab anda tõestusi Desdemona truudu-

setuse kohta. Edasi jutustab ta veel, et ta on salaja kuulunud Cassio armuavaldust Desdemonale. Ka olevat sellel üks Desdemona taskurätt. Otello otsustab oma abikaasale hirmsasti kätte maksta.

Giuseppe Verdi.

Vt. kirjutus 21. leheküljel.

III vaatus — peosaal lossis. Jago annab võimaluse Otellole pealt kuulata kõnelust Cassioga. Otello peidab enda selleks ja kui Cassio tuleb, esitab Jago talle nii osavaid küsimusi, et Otello on veendunud oma naise truudusetuses. Varsti selle järel tuleb Veneetsia saatkond doodži käsuga, et Otello kutsutakse ära Cyprosest ja Cassio peab jääma tema asetäitjaks.

IV vaatus — Desdemona magamistuba. Desdemona on halvast aimusest heitnud voodisse. Seal astub sisse Otello. Liigutus valdab teda, kui ta vaatab oma naist. Kuid tõestus tema naise truudusetusest on ju olemas. Otello äratav uinuja ja kägistab ta hullumeelse armukadeduses. Kisa peale jooksevad kõik kokku. Emilia seletab loo taskurätikuga. Jago põgeneb. Otello surmab enda.

Antonie Iives.

Laulab ringhäälingus neljapäeval kell 17.35.

JAAPANI ROHELINE MAI

Hakkame sellest numbrist alates oma ajakirjas korrapäraselt avaldama Jaapani lühilaine-ringhäälingu saatekavasid.

Aprill oli Jaapanis õitsekuu, maid võiks aga iseloomustada „roheline kuuna“, mil kogu maa kattub noore, õrna rohelisega. Selle kuu värsket, nooruslikku ja rõõmsat meeleolu tahetakse edasi anda ka lühilaine-saatekavades.

Kuu huvitavamaid saateid on 4. mail (Jaapanis on siis juba 5. mai), mil Jaapanis pühitsetakse poistepidu, „Tango-no-sekku“t. Seda pidupäeva pühitsetakse kasvavate poegade auks juba sajandeid ja on väga populaarne. Päeva saatekavas on selle ingliskeelne kirjeldus ja vastav muusika. — 26. (27.) mail on Jaapanis laevastikupüha võidurikka merelahingu mälestuseks Vene-Jaani sõjas. Sel päeval saadetakse sõjamuusikat mereväe puhkpilliorkestrilt ja vastavaid laule. — 29. (30.) mail mälestatakse Jaapani rahvuskangelast admiral Togot.

SCHUBERTI LÕPETAMATA SÜMFOONIA Lõpp

violade sünkopeerivad akordid — ning nüüd laulab tšello maailmakuulsat meloodiat, mis oma hõljuva rüt-miga kõlab nagu mingi saladuslik ländler ja mille võlu haarab iga kuulajat, kes seda kord kuulnud, ei unusta kunagi. Läbi üheksa takti ulatuvad selle kaunid kaasa-kiskuvad jooned, siis kordavad viiulid seda kaks oktaavi kõrgemal helendavas säras. Kuid üheksa takti järel, vähe aega enne lõppu, katkeb see järsku julgust kaotades. Vaikus — siis teine võimas, nukker moll-akord sarvede ja trompetitega ja rahutu tremologa bassis. On see mingi valuline pilt, mis tõuseb esile, on see ähvardav saatus? Alles järgmise viie takti järel haihtub see erutus kõrgusse, kuid väriseb veel edasi häiritud hinges, mis püüab imelise, järsult katkestatud nägemuse armast pilti asjatult tagasi kutsuda. Vaid ebatäiuslikult, tumestatult kõlab ikka jälle, nagu ärakistult, lühike osa kaunist meloodiast.

Siis — äkiline jõukokkuvõtt, tõus ja kergelt muudetult ning seeläbi veel õrnemalt kui varem kõlavad meie kõrvus need imeilusad helid. Nad hõljuvad armsalt, järgneb valjult ähvardav unisono-h ja alguse raskemeelne bassimeloodia viib meid uude meeleollu, võitlusse, muusikatehniliselt üteldult n.-n. läbiviimisosas. See valulise igatsuse motiiv valitseb täielikult tervet osa. Ta kaeb-leb, tõuseb otse lootusetule dramaatilisele ägedusele, valjult hüüdes ilmub ta bassis, ümbritsetult viiulite rahu-tuist käikudest. Mitmel korral ilmuvad ka ilusa tšello-teema saatesünkkoobid, kuid see ja õrn meloodia, mis siin võiks trööstida, ei ilmu enam. Siin valitseb sissejuhatuse moll-teema tume lootusetus ja nii saavutatakse ka selle osa esimese jao kordamine. Alles siis tervitab meid jälle hingelise tšello-meloodia õrnus. Osa lõpetav väljendus-rikas coda langeb jälle täiesti sissejuhatuse- ja samuti läbiviimisteema raskepärasesse meelellu; ikka jälle tõuseb see üles ja lootusetus mollis kõlab osa nagu mee-lehtlikkus resignatsioon...

Õrna tröösti valab meie hinge jumalik teine osa, andante con moto. Lapselikult armsalt kõlab selle osa ilus peameloodia E-duuris oma nii südamliku rahvapärase lõpposaga! Kui soojalt hiilgab tema südamlik kaldumine G-duuri, kui kaunis on järgnev dünaamiline tõus basside jõurikaste kaheksandik-käikudega ja siis jälle järele-mõtlik langemine pianissimosse! Pingutav viiulite üle-minek, ja üle sünkopiiliselt pulbitsevate keelpilliakordi-de cis-mollis alates tõuseb klarnetis, alguses arglikult küsivais tertsides, siis lootusrõõmsalt ja lõpuks jälle nagu julgust kaotanult tagasi vajudes, igatsev meloo-dia, puudutades keskel imelikult võõraid heliliike. Nüüd kordab oboe Des-duuris ilusat meloodiat veelgi vaikse-malt, mahedamalt, kuna tšello tasa sinna juurde laulab. Nüüd järgneb haaravalt armas pööre sõnul kirjeldamatu võluga — rõõmsalt hõljudes laulab oboe ja nagu sala-jasest õnnest hingestatult kordavad flöödid seda vaikselt oma kõrguses.

Võlurikka idilli katkestab järsku võimas cis-moll. Sama arglikult küsiv tertsmeloodia, mida varem vaik-selt esitas klarnet, käib nüüd bassides jõurikkalt ringi. Sinna juurde kõlavad tugevalt rõhutatud kaheksandike-käigud. Kuid see fortissimo jääb episoodiks. Kohe tuleb jälle endine rahulik meeleolu. Vaikselt ilmub tertsmeloo-dia nüüd bassis, edasises käigus muutunult ja ümbritse-

tult uuest, E-duur peateemale sarnanevast viiulimeloodiast. Leiame end nüüd läbiviimisosas. See on igatahes vaid lühike. Puhkpillide ja sarvede imelised romantilised helid viivad meid varsti märkamatult tagasi esimese jao kordamisele.

Jälle haarab meid oma võluga järelemõtlik E-duur meloodia. Selle osa edasises käigus jälle esinev moll-for-tissimo toob kaasa seisukohtade ümberpöörmise: ülemise häälena kõlab nüüd raskelt tertsintervallides liikuv teema; markantsed kaheksandikud esinevad bassides. Ime-teldavat poeesiat kõlab sest osast, seega ühes kogu süm-fooniast. Suurepäraselt eriti ses lõpposas, kui üksildased viiulid rändavad E-duur peaheliiliigilt vaikselt As-duuri ja klarnetid mahedalt peateemasse astuvad, kuni nad siis üksildaselt jälle E-duuri tagasi pöörduvad. Kuni vähe enne lõppu neid seepeale saadab südamlikult kodusena tunduv peameloodia lõpposa, mis juba varem, selle lõpp-coda alguses, oli jälle tagasi pöördunud. Pehmetes kolm-kõlades hajub see osa pianissimos. Igatsev, rahutu süda — mõtleme esmajoones teose esimesele osale! — on leid-nud oma õnnestava seesmise rahu.

Teos on seega suurepäraselt lõppenud, kuigi tal on vaid kaks osa hariliku nelja asemel. „Mitte Lõpetama-tuks“, vaid Lõpetatuks“ peaks teda nimetama,“ ütles Brahms kord õigusega. Kui Schubert ka muud midagi peale selle sümfoonia poleks loonud, ometi kuuluks ta suurimate meistrite hulka muusikas.

INGLISE KROONIMISPIDUSTUSED

Kõik tähtsam ringhäälingus

Inglise kroonimispidustuste käik tuleval nädalal antakse suurelt osalt edasi ka ringhäälingus. Avaldame sel puhul oma ajakirjas üksikasjalise ülevaate pidustuste käigust, et kuulajatel seda oleks hea jälgida. Seekord ainult mõni sõna tähtsamatest ülekannetest.

Kroonimispidustuste huvitamateks ülekanneteks on kahtlemata kroonimistseremoonia Westminster Abbeys ning selle eel ja järel käiva protsessiooni kirjeldus. Era-kordseks ja uudseks on selle järel kõigi dominioonide peaministrite tervitused, mis kõik antakse edasi Londonist, peale India asekuninga oma, mis kantakse üle Indiast. Lõpuks kõneleb kuningas ise, mis on muuseumi tema esmakordseks esinemiseks ringhäälingus.

Kroonimispidustused on andnud suurt hoogu ka inglise kaugenagemise arendamisele. Nagu kuuldu, saavat tänu tehnikute pingutustele võimalikuks isegi otse-ülekanne kroonimisprotsessioonilt. Muidugi kasutatakse seejuures ka olukorda, et teha propagandat kaugenagemis-vastuvõtjate muretsemiseks.

VEENE KAUGENAGEMINE

Ajaleheteadete järgi ehitatakse Moskvas praegu kaugenagemise-keskust, mis varustatakse ameerika seadeldistega. Edaspidi kavatakse kaugenagemise-keskused ehitada ka Kiievisse ja Leningradi, mis aga kavatakse varustada juba vene oma seadeldistega.

AUTARKIA

Itaalia majandusdiktaatori (sõjamajanduskomissari) korraldusel peab itaalia raadiotööstus aparaatide valmistamise ja seejuures vajalike toorainete alal muutuma lähema viie aasta jooksul täiesti rippumatuks välismaast.

RINGHÄÄLINGUJAAMADE SAATEKAVAD

2.—8. maini 1937

Saatja järel on lainepeikkus (m), sagedus (kHz) ja võimsus (kW). * on märgitud saated heliplaatidelt

PUHAPÄEV

2. mai.

- 9.05 Tallinn: Hommikkontsert*
 10.30 Stockholm: Dvořaki IV sümfoonia*
 12.00 Lahti: Orkestrikontsert
 12.15 Tallinn: Isamaaliidu täiskogu koosolek
 13.03 Varssavi: Ajaviitekontsert
 17.15 Moskva: Nicolai oop. „Windsori lõbusad naised“, montaaž
 18.00 Varssavi: Kontsert
 19.10 Lahti: Reportaaž Tallinnast
 20.00 Stuttgart: Beethoven: Sonaat
 20.30 Stockholm: Orkestrikontsert
 21.00 Frankfurt: Puccini oop. „Tosca“
 21.00 Bukarest: Lehari oop. „Eva“
 21.00 Berliin: Ooperikontsert
 21.15 Tallinn: Orkestrikontsert
 21.55 Hilversum: Orkestrikontsert. Solist: Henri Temianka (Bruchi viiulikontsert)
 22.00 Milaano: Debussy oop. „Pelleas ja Melisande“
 22.05 Praha: Orkestrikontsert
 22.05 Droitwich: Schubert: Oktett
 22.30 Varssavi: Liszti klaverimuusika
 23.00 Stockholm: Ajaviitemuusika
 23.40 Budapest: Orkestrikontsert

Tallinn 410,4/731/12
Tartu 580,3/517/0,5

- 8.30 äratusmäng
 8.35 võimlemine
 9.05 hommikkontsert*. Sullivan: avam. „In memoriam“. Millöcker-Mackeben: pop. op. „M-me Dubarry“ — sümfooniaorkester. Joseph Strauss: valss „Sfääride muusika“

- filharmoonia orkester. Moszkowski: Serenaad. Ganne: Ekstaas — orkester. Lully: Gavott. Saint-Saëns: Surev luik — L. Arnoff (tšello). Ponchielli: tundidetants oop. „La Gioconda“ — orkester. Verdi: duett ja kvintett oop. „Maskiball“ — solistid, koor ja orkester. Lasson: Crescendo — sümfooniaorkester. Tšaikovski: fant. oop. „Pa-daemand“ — orkester
 10.00 jumalateenistus Pauluse kirikust. Teenib õpetaja Võõbus (Tartu)
 10.15 jumalateenistus Toomkirikust. Teenib Pauluse koguduse õp. R. U hke (Tallinn)
 12.00 E. Tamm: Eesti rapsoodia — RR orkester. Juh. R. Kull
 12.15 Isamaaliidu täiskogu koosolek. (Kaubandus-Tööstuskoja saalis). Kõnedega esinevad riigivanem K. P äts, siseminister K. Eenpalu ja majandusminister K. Selter
 16.30 heliplaate ja reklaami
 16.45 põllumajanduslikke teateid
 16.55 metsateadlane E. Vester: Talumetsade rajamisest
 17.25 Viini Boheem-orkester mängib valsse*. Lanner: Kosijad. Waldteufel: Lilled. Lincke: Lysistrata. Zeller: Virvatuled. Mackeben: Sini-silmad. Reggow: Viimne kiri
 17.45 juhiseid vabaharidustöök. Ha-

- ridusnõunik J. Kiivet: Mida võiksid teha seltskondlikud organisatsioonid kodutööstuse arendamiseks
 18.05 kella-5-tee muusikat „Gloriast“ (K. Strobeli orkester)
 19.00 H. Kompus: Soome kunstist
 19.30 E. Griegi soololaule. Esitab sopran H. Teder. Primula veris. Viimne kevad. Kohtamine. Öitse ajal. Milleks pisarpärleid. Onnike
 19.50 päevauudiseid
 20.00 ajanäitaja-õiendus ja ilmteade
 20.05 vana tantsumuusikat
 20.50 B. Linde: Kuidas saabus Eesti iseseisvuse tunnustamine Poolalt
 21.15 RR orkestri kontsert. Juhatab V. Tago. Liszt: Ungari rapsoodia nr. 1. Tago: Romanss (metsasarvesoolo — A. Kõheli). Razigade: süit „Külaelu“. Tusa: Serenaad (kahe viiuli soolo — R. Palm ja H. Aumere). Rubinstein: Valse caprice. Pahlman: Popurri soome rahvaviisidest. Tšaikovski: romanss „Sul pisar silmis“. Leopold: fantaasia „Hungaria“
 22.15 jazzirütme*. Engel: Ninatark. Green: Ksilofonia—K. Engel (ksülofon). Koskimaa: valss „Õo laine-tel. Holmes: Elektertüdruk. Köt-scher: tango „Mängi mulle, must-lane“. Flehn: Esimene laul — orkester. Robrecht: valss „Las' meid unistada“. Schönberger: Sosistav orel — E. Fischer (orel). Gramer: valss „Momi“. Alter: foks „Nuku kiharad“ — M. Danzi (kitarr). Mohr: tango „Õrna muusika juures“. Mihaly: Pušta-foks — orkester
 22.55 päevauudiseid
 23.00—23.15 reportaaži Euroopa-esivõistlusist korvpallis — H. Mikkin (Riiast)

Nõmme KLS 410,4 m
 15.00 loeng „Koolireform ja Nõmme koolid“ — dir. A. Teaste
 15.15 Nõmme õpilaste ettekanded
Lahti 1807,2/166/150
Helsingi 335 m. Viiburi 569,3 m
 Soome keeles:

- 8.25 heliplaate
 8.55 Lahti: võimlemine meestele
 8.55 Helsingi: põllumajanduslik loeng rootsi keeles
 9.25 inglise keele tund
 10.00 soome jumalateenistus
 11.50 päevauudiseid soome keeles
 12.00 orkestrikontsert. Solistid: H. Fransman (metsasarv) ja A. Hokkanen (klaver)
 12.43 aeg, ilmteade
 13.00 rootsi jumalateenistus
 16.00 ajaviitekontsert
 16.30 jumalateenistus lastele
 17.00 kontsert*. Bizet: „Arleslanna“, balletisüit. Wagner: laul oop. „Meisterlauljad“ (R. Crooks). Dvořak-Kreisler: Slaavi fantaasia (Edith Lorand, viiul). Liszt: Armuunelm (A. Rubinstein, klaver). Dürrner: Tormiöö merel (R. Tauber,

NADALA SAATEKAVAST

Riigijuhtide kõned kogu rahvale.

Üle hulga aja on ringhäälingukulaajail pühapäeval võimalus kuulata riigijuhtide kõnesid. Tallinnas peetaval Isamaaliidu täiskogu koosolekul kõnelevad riigivanem K. P äts, peaministri a. t. K. Eenpalu ja majandusminister K. Selter. Nagu varem selle-sarnastel puhkedel, korraldatakse seegi kord üle maa ühiskuulamise, nii selt-si-ja koolimajades kui ka kodudes.

Muist sellenädalasist tähtsamaist saateist nimetame esmajärjekorras kontsertaktuse ülekannet Poola rahvuspuha puhul esmapäeval kell 20.05 (kõnelevad ülemjuhataja kindral J. Laidoner, välisminister dr. F. A. K. el, kohtuminister J. Müller, Poola saadik W. Przesmycki, esineb poola Chopini-laureaat W. Malceuzynski), Tallinna konservatooriumi kontserdi ülekannet kolmapäeval kell 21.10, Verdi ooperit „Otello“ neljapäeval kell 20.30 (Milaano „Scala“ esituses heliplaatidelt), läbilõiget Granichstaedteni ooperit „Orlov“ reedel kell 21.10 (Els Vaarman, Riina Reinik, Agu Lüüdik jt.) ja RR orkestri kontserti saksa helitööst Kõ-

nigsbergi ringhäälingu dirigendi dr. L. Mayeri juhatusel laupäeval kell 18.30.

RR orkestrikontserdid on sel nädalal pühapäeval kell 21.15 (juhatab külalisena V. Tago), teisipäeval kell 21.45 (Rimski-Korsakov, Palmgren, Glinka, Arenski jt.) ja neljapäeval kell 18.10 (eesti helitöid).

Heliplaatidelt kuuleme valitud kontserte pühapäeval kell 9.05 ja 12.00, kolmapäeval kell 18.50 (Glasunov, Balletistseenid op. 52) ja neljapäeval kell 9.20 (Beethoveni helitöid).

Sel nädalal esinevaist solistidest olgu nimetatud leedu sopran A. Binkevičiute (laupäeval kell 20.05), sopran H. Teder (pühapäeval kell 19.30 — E. Griegilaule), tenor A. Tamm (kolmapäeval kell 20.05 — M. Saarelaule), Antonie Ilves (neljapäeval kell 17.35) ja Karin Prii (neljapäeval kell 20.05 — Beethoveni ja Chopeni klaverihelindeid).

Spordihuvilised võivad tänu ringhäälingule päevast järgida Euroopa esivõistlusi korvpallis, millest reporteerib H. Mikkin Riiast igal õhtul kell 23.00—23.15.

C. Czarniawski. Sonaat fis-moll, op. 2. Ballaad D-duur, op. 10. Capriccio h-moll, op. 76. Rapsoodia Es-duur, op. 119 23.20—0.30 tantsumuusika

Budapest I 549,5/546/120
Nyiregyhaza 267,4 m Miskolcz 208,6 m
19.00—20.00 mustlas muusika
20.00—20.45 tütarlastegümnaasiumi kontserdiõhtu

21.15—22.35 operiorkester ja vokaalsolistid. Saint-Saëns: „Kollane printsess“, avamäng. Händel: „Xerxes“, largo. Ravel: Vals, Mozart: aaria oop. „Cosi fan tutte“. Rekas: Ungari meeelupilt. Verdi: Othello. Wagner: Siegfried-idüll 22.50—23.10 heliplaate
0.05—1.00 tantsumuusika

Bukarest 364,5/823/12
19.10—19.45 poola muusika*
20.05—21.00 Ionel Cristea kapell
21.15—22.30 tantsumuusika
22.40—24.00 rumeenia muusika*

Rooma 420,8/713/50
Bologna 245,5 m Bari I 283,3 m.
22.00—22.50 viiul ja klaver
23.00 jazz-kontsert
23.45—24.00 ja 0.15—0.50 tantsumuusika

Milaano 368,6/814/50
Firenze 491,8 m
22.00 Papanti operett „Signorina Jazz“
23.15—24.00 orel. Alceo Galliera
0.15—0.55 tantsumuusika

Beromünster 540/556/100
19.15—19.00 kammermuusika
20.10—20.30 meloodiaid
21.15—23.00 orkestrikontsert

Deutschlandsender 1571/191/60
13.00—14.45 orkester ja harf
15.00—16.00 aaviitemuusika
16.15—16.45 operitemuusika*

17.00—18.30 orkester. Künneke: Romantiline avamäng. Gungl: Unelmad ookeanil. Smetana: Pulmapilte. Niemann: Väike süit keelpilliorkestrile. Küssel: Kevadsed unelmad, Schroeder: Romans viiulile ja orkestrile. Fischer: Serenaad. Rihartz: Kus seisavad vanad pärnad. Pachernegg: 3 tantsu Baierist. Esterl: Schwabi rahvamuusika

19.20—19.40 viiul. J. Ruthström
20.00—20.45 „Mai on saabunud“, ajaviite-eeskava muusikaga
21.10—23.00 marsseid õhtu. Puhkpilliorkestrid ja meeskoor
23.30—23.45 heliplaate
24.00—1.00 kirev tund. A. Roberti kapell, alt ja saksofon

Berliin 356,7/841/100
18.15—18.30 Grovermann: II klaveristüit
19.00—20.00 ajaviitemuusika*
20.30—20.40 Wagner: „Faust“, avamäng*
22.00—23.00 Hans Bundi kapell ja solistid
23.35—1.00 muusikat Kölnist

Königsberg 291,0/1031/100
13.00—15.00 orkester ja solistid
15.25—16.25 ajaviitemuusika*
16.25—18.25 orkester. Boieldieu: „Bagdadi kaliif“, avamäng. Kockert: Kevadlillede saabumine. Jos. Strauss: Külapäasukesed Austriast. Flotow: meloodiaid oop. „Alessandro Stradella“. Profes: Egiptuse süit nr. 1 ja 3. Lanner: „Ökonnatantse“, vals. Suppé: „Ilus Galathée“, avamäng. Fucik: Salve imperator.

19.00—19.50 kuulsaid baritone*
20.30—20.45 heliplaate
21.10 kuuldemäng
22.10—23.00 „Ka väikesed asjad võivad meid vaimustada“, ajaviitemuusika.
23.40—1.00 muusikat Kölnist

Breslau 315,8/950/100
13.00—15.00 orkester ja harf
15.15—16.00 ajaviitemuusika*
17.20—17.40 laul (sopran)
18.00—19.50 pärastlõunakontsert
20.30 orkester
21.10—23.00 „Spordiesmaspäev“, ajaviite-eeskava

23.30—1.00 tantsumuusika
Hamburg 331,9/904/100
19.00—19.45 muusikat Stuttgartist
20.30—20.45 Beethoven: 32 variatsiooni klaverile, c-moll
21.10—23.00 „Tundke elust rõõmu“, ajaviite-eeskava
23.30—1.00 muusikat Kölnist

Köln 455,9/658/100
19.00—19.55 ja 20.30—20.50 ajaviitemuusika.
22.00—23.00 bariton, klaver ja viiul. Weismann: 3 laulu. Thuille: Sonaat viiulile ja klaverile, op. 30. Haas: Koduminaasjutt (klaver). Pfitzner: 3 laulu.
23.30—1.00 öömuusika. Orkester ja viiul.

Stuttgart 522,6/574/100
19.00—19.55 ajaviitemuusika. Sopran, tenor, koor ja orkester
20.30—21.00 ajaviitemuusika järg
21.10—22.00 ülekanne Berliinist
22.15—23.00 tantsumuusika
23.30 muusikat Kölnist
1.00—3.00 muusikat Frankfurdist

Frankfurt 251/1195/25
21.10—23.00 rahvalik eeskava
23.30 muusikat Kölnist
1.00—3.00 öökonsert*. Weber: „Euryanthe“, avamäng. Liszt: Klaverikontsert Es-duur. Liszt: 2 laulu. Schubert: Vümfoonia. — Ooperimuusika

Leipzig 382,2/785/120
19.00—20.00 muusikat Stuttgartist
20.30—20.50 marsse*
21.10—23.00 sümfooniakontsert. Leipzigi sümfooniaorkester. Juhatab: H. Weisbach. Solist: H. Radelow. Schubert: Sümfoonia C-duur. Beethoven: Viiulikontsert
23.50—1.00 tantsumuusika

Moskva-Komintern 1744/172/500
7.30 Mozarti helindeid
8.00—8.30 sümfooniakontsert*. Kavas: Borodin, Tšaikovski ja Glasunov
9.30—10.00 Cui, Rimski-Korsakovi, Glinka jt. helindeid*

11.00 Bizet* ooper „Carmen“ (SSSR Suur teater)
18.30 ooperikatkendeid
19.00 vene rahvalaule ja jutte
20.00—22.00 kunstanitse. Laul, viiul, klaver, tšello, trio ja orkester

Leningrad 1293,1/232/100
8.35—9.00 Rimski-Korsakovi, Mussorgski ja Borodini helindeid*
9.20 laule Stalinist
10.00 puhkpilliorkester ja laul. Kavas: Serob, Tšaikovski, Rimski-Korsakov, Dargomõžski, Balakirev jt.

11.15—12.30 tantsumuusika
19.00 ülekanne teatrist (288,6 m)
19.00—19.30 kontsert
21.00 asjaarmastajad esinevad
22.30 kontsert

Kiiev-Kosior 1209,6/248/100
10.15 ukraina komponistide laule
11.18 vokaalsolistid ja kvintett. Kavas: Dargomõžski, Rachmaninov ja Tanejev
15.05—16.00 katkendeid Lehari op. „Lõbus lesk“
16.20—17.30 ukraina rahvalaule ja -tantse
18.45—19.00 laul
19.30—20.45 estraadi-kontsert. Vokaalsolistid, viiul ja klaver

Daventry 16,86 m 19,76 m 31,55 m
7.25—8.25 orkestrikontsert*. Kavas: Elgar. 8.45—9.15 mitmesugust*
13,97 m 16,86 m 19,83 m
12.45 Haydn Heard ja ta orkester ★ 13.15 Shakespeare: Henry V* ★ 13.45—14.15 laul. Metsosopran ja bariton ★ 14.45—15.00 viiul. Walesi viise ★ 16.15 kinoorel ★ 16.30 „Armastus Greenwichi külas“, muusikaline komöödia. ★ 17.30—18.00 sonaat. Vt. Droitwich ★ 18.30—19.00 ajaviitemuusika. Vt. Droitwich

19,66 m 25,53 m 31,55 m
19.20 puhkpilliorkester ja bariton ★ 19.40—20.00 kinoorel. Reg. Foort ★ 20.20—20.45 klaver. Schumann: Tokaata. Brahms: 2 intermetsof. Pick-Mangiagalli: Olafi tants. Albeniz: El Puerto. Ravel: Tokaata ★ 21.00 laul. Kontraalt ja tenor ★ 21.20 ajaviitemuusika ★ 21.35 John Taverneri (1495—1545) helindeid. Koor ja keelpillisekstett ★ 22.20—22.45 puhkpilliorkester

19,82 m 25,53 m 31,55 m
23.20 varietee-eeskava ★ 24.00 tantsumuusika ★ 0.30—1.00 tuntut viise* ★ 1.30 „John Londoner“ ★ 2.00—3.10 orkestrikontsert. Solist: Eda Kersey (viiul). Kavas: Dvořák, Schubert, Haydn, Rich. Strauss, Debussy ja Liszt
19,82 m 25,53 m 31,32 m
4.00 Elgari-kontsert* ★ 5.00—5.15 mitmesugust*

Radio-Coloniale — Pariis 25,24 m
10.00 helipl. ★ 10.15—11.00 informatsioon
19,68 m
12.00—12.45, 13.15—13.45 ja 14.00—14.30 kontserdi ülekanne ★ 15.20 heliplaate ★ 15.30—17.00 ajaviitemuusika. Orkester ja laul. Kavas: Waldteufel, Lacoste, Masse-net, Collin, Bolzoni, Moretti jt.

25,24 m
18.00—19.30 heliplaate ★ 20.00—20.30 heliplaate ★ 21.30—23.30 ülekanne
25,60 m
0.15—1.15 kontsert*. C. Franck: Sümfoonia d-moll. Pierné: Põõrlemine ★ 4.00—5.00 ja 5.45—6.45 heliplaate

Zeesen 19,74 m 31,38 m
7.10—8.55 ajaviitemuusika ★ 10.00—10.45 orkestrikontsert ★ 12.00—12.15 puhkpillimuusika.
16,89 m 19,74 m 31,45 m
13.00—14.55 ajaviitemuusika ★ 16.30 muusikale pikunst ★ 17.30—17.45 puhkpillimuusika

19,85 m 25,49 m 49,83 m
19.00—19.15 Ecklebe: Keelpillitrio ★ 20.15—21.00 lõbus kontsert ★ 21.30—22.00 klaver 19,63 m 19,74 m 25,49 m 31,38 m 31,45 m
15.00—16.00 muusika (aimult 19,85 m) ★ 0.30—0.45 klaver. Rapsoodiaid ★ 1.15—2.15 muusikale pikunst ★ 2.30—3.15 saksa laule ★ 4.15—5.30 muusikalisi mõistatusi

Rooma 25,40 m
15.20—15.55 teateid. — Mitmesugust. — 16.00—17.15 teateid. — Orkester. Kavas: De Sabata, Lualdi. — Viiul. Klaver ★ 18.20—19.20 teateid. — Itaalia ooperiavamänge. Wolf-Ferrari: „Susanna saladus“. Rossini: „Varastav harakas“. Bellini: „Norma“. — Duette ja tertsette ooperist. Bass ja baritonid

31,13 m
19.30—20.00 araabia-saade ★ 22.00—24.00 ülekanne Roomast (420,8 m) ★ 1.00 teateid. — Donizetti oop. „Lucia di Lammermoor“ (üks akt). Kaastegevad: Toti Dal Monte, Beniamino Gigli, Giacomo Vaghi. Ülekanne Kuninglikust Ooperiteatrist

Podebrady 19,70 m
15.00—15.20 populaarne muusika ★ 15.25—15.57 Dvořák: Kvintett A-duur ★ 16.05—16.20 tšehhi rahvalaule ★ 16.25—16.45 operitemuusika

25,34 m
21.40—22.00 populaarne muusika ★ 22.05—22.20 tšehhi rahvalaule ★ 22.25—2.57 Dvořák: Kvintett A-duur
49,92 m
23.10—23.30 operitemuusika

Ruysselede 29,04 m
21.00—22.00 tantsumuusika*

Phohi — Eindhoven 16,88 m
15.15—15.30 ja 15.45—16.00 klaver
Tokio 25,42 m 27,93 m
21.45—22.15 orkestrimuusika. Euroopa ja jaapani pillid. Tokio segaorkester Toro Kawai juhatusel

★ TEISIPÄEV ★

4. mai.
11.15 Moskva: Verdi oop. „Saatuse võim“*
16.15 Varssavi: Ajaviitemuusika
17.00 Deutschlandsender: Ajaviitemuusika
17.30 Varssavi: Poola muusika
19.00 Königsberg: Ajaviitemuusika
20.20 Varssavi: Fauré helindeid
20.30 Viin: Glucki oop. „Maikuninganna“
20.30 Lahti: Orkestrikontsert
20.50 Droitwich: Sümfooniakontsert. Steinberg jt.

21.00 Stokholm: Larssoni oop. „Printsess Kúprosel“*
21.00 Riia: Ooperimuusika
21.10 Leipzig: Itaalia muusika
21.10 Breslau: Sümfooniakontsert. Solist: Eduard Erdmann

21.30 Pariis PTT: Sümfooniakontsert
21.30 Oslo: Orkestrikontsert
21.45 Tallinn: Orkestrikontsert

22.00 Rooma: Mascagni oop. „Välke Ma-
ret“
22.00 Milaano: Sümfooniakontsert
22.00 Varssavi: Kammermuusika
22.40 Budapest: Kammermuusika
1.00 Stuttgart: öökonsert*

Tallinn 410,4/731/12
Tartu 580,3/517/0,5

7.00 äratusmärg
7.05 võimlemine
7.20 hommikonsert*. Waller: pop.
„Yes, madam“ — orkester. Joh.
Strauss: Aarde valss — kontsert-
orkester. Sdn. E. Aav: Ehi veli,
opi veli; Siidilipp ja hõbepurjed —
sektstet orkestriga. Popurri Frim-
li helitöist — R. Foort (orel). Gade:
Anna mulle oma süda; Mustlasrom-
mass nr. 4 — orkester. Siever-
Morgan: Kohtasin ingliit; Egan-
Morgan: Shannoni jõgi — J. Mc
Cormack (tenor). Friedemann:
Slaavi rapsoodia nr. 1 — sümfoo-
niaorkester
8.10 hommikpalvus Jaani kirikust—
praost H. K u b u
8.30 Tallinna ja Tartu turu ülevaade
17.45 heliplaate ja reklaami
18.00 lastetund. „Doktor Tormiste
Aafrikareis“ (II). H. Loftingi
romani motiividel seadn. P. R u m-
m o. Näitejuht: F. M o o r
18.30 soome keele tund — R. J a n n o
(Tartust)
19.00 Linnud muusikas*. Perry: Lin-
nu serenaad — band. Lake: Linnu-
kaupluses — T. Casey (orel). Rath-
ke: karakterpala „Varblaste pa-
raad“. Yradier: Tuvi. Haydn
Wood: Jumaliku armastuse lind.
Recktenwald: kontsertpolka „Ööbi-
ku hommiktervitus“. Pollakin: Ka-
naarialind — orkester. Sommerfeld:
polka-kapriis „Kuldkuukeke“ — sa-
longorkester
19.30 päevauudiseid
20.00 ajanäitaja-õendus, ilma- ja tai-
mekaitseteateid
20.05 Viis minutit tervisele — dr. M.
K a s k (Tartust)
20.10 „Kuulsaid häälid“. Täna laulab
sopran Marta Eggerth. Lehar:
Kogu maailm keerleb armastuse
ümber; Vaatle mind, ole mulle hea.
Vessey: Kas sa kunagi ei mõtle sel-
lele. Nick: Imeilus on armunud
olla. Kalman: laul op. „Silva“.
Stolz: Laulan oma laulu täna vaid
sulle.
20.30 dir. H. P e r n a: Eesti raudtee-
de tegevusest
21.00 esperantokeelne nädalakroonika
21.10 Max Reger: Serenaad G-duur,
op. 141: a) Vivace; b) Larghetto;
c) Presto — A. S e p p (flööt), A.
S a a t (viul) ja R. M e r k u l o v
(vioola)
21.30 aktuaalne veerandtund
21.45 RR orkestri kontsert. Juh. Fr.
Nikolai. Rimski-Korsakov: avam.
„Maiöö“. Kreisler: Armupiin; Ar-
murõõm. Palmgren: Tuhkimo-valss.
Glinka: Mälestusi Madridist. De-
bussy: Kaks arakeski. Linat: avam.
„Les gorges du Sierroz“. Arenski:
Internetso, op. 13. Thomas: balle-
timuusikat oop. „Hamlet“
22.55 päevauudiseid

23.00—23.15 reportaaži Euroopa esi-
võistlusist korvpallis — H. Mik-
kin (Riiast)

Lahti 1807,2/166/150
Helsingi 335 m. Viiburi 569,3 m

Lahti, soome keeles:

17.00 kontsert*. Heuberger: „Operiball“,
avamäng. Drigo: „Armastuse õõ“, sere-
naad (B. Ghigli). Lehar: meloodiaid oop.
„Paganini“. Sudaner: a) Kuuled sa lau-
lu; b) Idamaised helid. Seress Rezső:
Laul. Waldteufel: Alati või mitte kunagi.
Doelle: Laul. Gargoli: „Pisarad“, tango.
Laulutsükl filmist „Vaene rikas tüdruk“,
de Basque: Jaapani karneval
7.55 loeng
18.20 solistid. N. Raitamaa (tšello) ja Ger-
da Veneskoski (klaver). Haapalainen:
Sonaat tšellole ja klaverile* 18.40 vestlus
19.15 laul. Veikko Heinämies*
19.35 põllumajanduslik loeng
19.55 muusika * 20.10 vestlus
20.30—21.45 orkestrikontsert. Solist: Aino
Kurki-Suonto (klaver)
Helsingi, rootsi keeles.
17.00 Lahti * 17.55 loeng * 18.20 Lahti *
18.40 turuteateid * 19.15 loeng
19.35 rahvamuusika
20.05 retsitaatsioon * 20.30 Lahti
Lahti:
22.10 tantsu- ja ajaviitemuusika*
23.10—24.00 kontsertmuusika*

Riia 238,5/1258/15
Madona 514,6 m **Kudiga** 271,7 m

12.00—12.30 heliplaate
16.15—16.45 heliplaate
17.10—18.00 salongmuusika. Orkester
19.05—19.35 Graubinski koorilaule
21.00 operimuusika. Orkester ja J. Vitinš
(tenor). Medinš: episood oop. „Juma-
lad ja inimesed“. Gounod: „Romeo ja
Juliette“, fantaasia. — Rimski-Korsakov:
hindulaul oop. „Sadko“. Moniuszko:
aaria oop. „Halka“. — Herold: „Zampa“,
avamäng. — Verdi: aaria oop. „Luisa
Miller“. Mascagni: serenaad oop. „Iris“.
— Massenet: balletimuusika oop. „Héro-
diade“. — Vaheaug (20.00—20.15). —
Kreutzer: „Öölaager Granadas“, ava-
mäng. — Wagner: Siegmundi armastus-
laul oop. „Valktüürid“. — d'Albert: „Ma-
dalik“, fantaasia. Bizet: katkendeid oop.
„Carmen“

23.00 ingliskeelne informatsioon

Kaunas 1961/153/7
Klaipeda 531/565/10

18.45—19.15 divertissement * 19.30—19.40
heliplaate * 20.30—21.00 orkester * 21.20—
21.35 laul * 21.55—22.30 Schumann: Keel-
pillikvartett * 23.00—23.30 tantsumuusika
Varssavi 1339,3/224/120

Poznan 345,4 m. **Vilno** 559,7 m
Lwow 377,4 m. **Katowice** 395,8 m

13.03—13.40 BBC puhkpilliorkester*
16.15—17.00 salongtrio. Schubert: Sõjaväe-
marss. Haydn: Menuett. *** Louis' XIII
gavott. Cui: Fer niente. Szpilmán:
Valss-intermetso. Tšaikovski: Sõnadeta
laul. Bendel: Mälestus Ungarist. Gor-
zynski: Hällilaul. Godard: Vivace. Ru-
binstein: Meloodia
17.30—18.50 poola muusika. Sõjaväeorkes-
ter, meeskoor „Arlon“ ja Maria Sznaj-
berowna (viul). Cwmielawicz: „3. mai“,
marss. Wronski: Masurkad. — 2 koo-
riklauu. — Chopin-Kreisler: Masurka.
Opieski: Hällilaul. Wieniawski: Poola
tants. — Kurpinski: „Vürst Popiel“,
avamäng. Moniuszko: masurka oop.
„Võlutud loss“. Friedman: Slaavi rap-
soodia. Waldteufel: „Kevadlapsed“,
valss. Chmielewicz: Vikerkkaar. Sousa:
„El capitán“, marss
19.20—19.45 ajaviitemuusika*
20.20—21.00 Fauré helindeid. Jadwiga Hen-
nert (laul) ja Stella Dobryszczyka (kla-
ver). Laule. — Noktürn Es-duur, op. 36.
Barkarool G-duur, op. 41. Valss-cap-
riccio A-duur, op. 30. — Laule
22.00 kontsert konservatooriumist. Chr.
Ph. Bach: Kvartett G-duur flöödile, vioo-
lale, tšellole ja klaverile. Beethoven:
Trio c-moll, op. 1. Schubert: 4 laulu
(S. Michalowski, bass)
23.00—23.30 salongmuusika. Orkester. Let-
tes: Juubelimarss. E. Coates: Minia-
tütrne avamäng. Mackeben: Valss. Mak-

lakiewicz: Poola rahvas tervitab kevadet.
King: Hällilaul
23.45—24.00 kevadisi meloodiaid*

Stokholm 426,1/704/55
Motala 1388,9 m. **Sundsvall** 499,2 m

Hörby 265,3 m. **Göteborg** 318,8 m
13.25—13.50 rootsi rahvamuusika
14.00—14.25 muusikat kahel klaveril. Saint-
Saëns: Heroline capriccio. Moszkowski:
Hispaania tants. Brahms: Ungari tants.
Joh. Strauss: Ilusal sinisel Doonaul.
14.55—15.40 ajaviitemuusika. Orkester
18.30—18.45 rahvalaule. Ally Hallman
19.15—20.30 heliplaate
21.00—22.25 Larss-Erik Larssoni ooper
„Printsess Küprosel“, I ja II akt. Üle-
kanne Kuninglikust Ooperist.
23.20—24.00 ülekanne

Kopenhaagen 255,1/1176/10
Kalundborg 1250/240/60

21.00—21.40 ajaviitemuusika
22.25—22.55 jazz-kabaree
23.15 taani muusika. Orkester. Kavas:
Kuhlau, Horneman, Henriques ja Niel-
sen („Lakschmi“, balletisüit).
0.10—1.30 tantsumuusika

Oslo 1153,8/260/60
Trøndelag 476,9/629/20

20.30—21.00 laul. Morten Vatn
21.30—22.40 orkestrikontsert. Holst: „St.
Paul“, süit keelpilliorkestrile. Mozart:
Kontsert fagotile ja orkestrile. F. Casa-
desus: „Pariisi laul“, süit. Mendelssohn:
„Suveöö unelm“, skertso. Halvorsen:
Variatsioonid
23.15—23.45 prantsuse laule. Vokaalkvin-
tett

Droitwich 1500/200/150
London 261,1 m. **Scott-Nat**, 285,7 m

12.00—12.30 kinoorel. L. Simpson
12.50 heliplaate
13.15—14.15 orkester ja tenor
14.30—15.00 puhkpilliorkester
17.20—18.00 Englemani kvintett. Kavas: Le-
har, Delibes, Lally, Schmidseeder, Hen-
ning, Woodforde-Pinden jt.
18.15—19.00 Kantrowitschi ork. Komzak:
„Mälestused Badenist“, valss. Schme-
ling: Serenaad nr. 1. Michiels: Tšardaš
dr. 8. Volpatti: My fair beloved. Joh.
Strauss: „Deliirium“, valss. Balleson:
Bosnia tants. Gillet: Ungari stiilis.
Charrosin: „Ümber Doonau“, parafraas
19.25 Reynolds'i oktett. Kavas: Marquina-
Mohr, Lincke, Englemann, Manilla jt.
20.00—20.30 laul. Else Rykens (sopran)
20.50—22.00 sümfooniakontsert. Juhatab: A.
Coates. Purcell-Herbage: „Kunin-
gas Arthur“, süit keelpillidele. Bax:
London Pageantry (esietekanne). Stein-
berg: Sümfoonia nr. 4 (Turksib — Tur-
kestani raudee)
22.40 kabaree-eeskava
23.15 Olofi sekstett. Schubert-Clutsam:
„Sirelitate aeg“, katkendeid. Tšaikovski:
Laul. Raff-Gibiloro: Ketraja. Dann:
Hällilaul. d'Ambrosio: Canzonetta.
Bergmann: Tango-capriccio. Hahn: Laul.
Kreisler: Ilus Rosmarin. Olof: Fanta-
sia klassikalistest valssidest
24.00 Maurice Winnick ja ta orkester
0.30—1.00 tantsumuusika*

London-Regional 342,1/877/70

19.00—20.00 orkester ja kontraait
20.30 Mathewsi kontsertorkester
21.00—21.40 Ewansi orkester
22.00 Raymonde'i orkester. Kavas: Provaz-
nik, Rodgers, Walter, May jt.
22.40—23.00 laul. H. Cummings (bariton)
23.25—0.30 M. Winnick ja ta orkester
0.40—1.00 heliplaate
Šoti-Regional 391,1/767/70
19.00—19.20 orkester. Ganne: Jaapani
marss. Solazzi: Armastuslaul. Jensen:
Veski. Bece: Armastuse serenaad. Hey-
kens: Colombine kohtamine. Chami-
nade: Araabia hällilaul. Albeniz: Jota
aragonesa
20.30 kabaree-eeskava
21.00—21.40 orkester. London-Reg.
22.00—22.40 vana šoti muusika. Orkester ja
koor
23.25—1.00 vt. London-Reg.
Radio Paris 1648/182/80
13.00—14.00 ja 14.15—15.00 ajaviitemuusika.
15.30—16.45 kontsert*
17.30—18.00 klaver. Marcelle Heuclin *

„Armastus lumes“. Abraham: „Viktooria ja ta husaar“, popurri.
17.15 koorilaul
17.45–18.30 heliplaate
19.00 õhtune jumalateenistus
20.30–21.30 **orkestrikontsert**. Solist: A. Földesy. Mozart: „Võluflööt“, avamäng. Haydn: Tšellokontsert D-duur. Alfvén: Dalecarlia laule. Sibelius: Karjala-süit.
23.00–24.00 **solistid**. Karin Juel (laul). C. Garanguly (viulid) ja W. Witkowski (klaver). Liszt: Faust-i-parafraas. — 4 laulu. — Viulu: Albeniz: Malaguena. Granados: Hispaania tants. Wladigeroff: Kallistused. Cassado: Roheliste kuradite tants. — Klaver: Schubert-Godowski: Forell. Albeniz-Godowski: Tango. Schumann-Liszt: Kevadöö.

Kopenhaagen 255,1/1176/10
Kalundborg 1250 / 240 / 60
21.00–21.40 **Mozarti ooperimuusika**. Orkester ja laul
22.10–22.40 **orkester**. Locatelli: Kammer-sonaat tšellole ja kammerorkestrile, D-duur. Boccherini: Sümfoonia, d-moll „Sinfonia divina“
23.30–24.00 viini valsse. Orkester

Oslo 1153,8/260/60
Trøndelag 476,9/629/20
19.40–20.10 **vaimulik muusika***
21.00–21.45 **klaver ja viiul**. Schubert: Sonatin klaverile ja viiulile D-duur. Beethoven: Pongo G-duur klaverile. Liszt: Ehtüid Paganini järgi, a-moll, klaverile. Ravel: Kontsertrapsoodia viiulile ja klaverile.
22.05–22.40 orkester
23.15–23.45 **Frégi-eeskava**

Droitwich 1500/200/150
London 261,1 m. Scott-Nat. 285,7 m
12.05–12.30 **tantsumuusika***
12.50 BBC Wales orkester ja bass
13.45 BBC lauljad
14.15–15.00 kammermuusika
16.15 **sümfoonikakontsert**. Bournemouthi linnaorkester ja Phyllis Sellick. Brahms: Akadeemiline piduavamäng. Schubert: V sümfoonia. Saint-Saëns: Klaverikontsert nr. 4, c-moll. Strawinski: „Tullind“, süit

17.45 **ajaviitemuusika***
18.15–19.00 BBC **tantsuorkester**
19.40 **laul**. S. Thomas (tenor)
20.00 **BBC šoti orkester**. Smetana: „Suudlus“, avamäng. Haydn: Sümfoonia nr. 100, G-duur. Delibes: „Syvia“, balletimuusika
20.50–21.40 **varietee-eeskava**
22.20–23.00 **Bantock**: „Kuningas Salomon“ koorile ja orkestrile
23.20 **BBC teatriorkester**. Thomas: „Lilliline seelik“, avamäng. Tšaikovski: Humoresk. Joh. Strauss: „Ilusal sinisel Doonaui“, valss. — Vahepalu. — Cowen: 4 inglise tantsu vanas stiilis. — Vahepalu. — E. Coates: Kolm karu
16.15 **tantsumuusika**. S. Lipton
0.30–1.00 **tantsumuusika***

London-Regional 342,1/877/70
19.00–19.40 Walkeri oktett
21.00 **Glucki ooper**, „Alceste“, I akt. Kaasteg: **Germaine Lubin** jt. Juhatab: Ph. Gaubert. Ülekanne Kuninglikust Ooperist (Covent Garden)
21.35 „Paradiisi saar“, muusikaline pilt Lõunamerelt
22.00 kinoorel
22.30–23.00 vanu viise*
23.25–0.30 S. Lipton ja ta band
0.40–1.00 **heliplaate**

Šoti-Regional 391,1/767/70
19.20–19.50 orkester. Kavas: Winter, Weber ja Grant
21.00 **ooper**. Vt. London-Reg.
21.35 **vt. London-Reg.**
22.00–22.20 **heliplaate**
23.25–1.00 **vt. London-Reg.**

Radio Paris 1648/182/80
13.15–14.00 ja 14.15–15.00 **ajaviitemuusika**.
16.00–16.30 **heliplaate** ★ 17.00–18.00 **rahvalaule** ★ 19.45–20.00 **heliplaate**
20.30–21.00 **laul**. Jean Sorbier ja Pierrette Lys
21.15 **laul**
21.30–22.30 **kammermuusika**. Händel: Viiulisonaat. — Laule. — Foret: 3 viiulipala. — Laule. — Ferroud: Trio

22.45 **ajaviitemuusika**
23.30–23.45 viini valsse*
Pariis P.T.T. 431,7/695/120
19.00–19.30 **orel**. Kavas: Frescobaldi, Mozart ja Langlais
20.00–20.15 **laul**
21.00 **tülatuste pooltund**
21.30–23.30 **komöödia**
23.45–24.00 **heliplaate**

Lille 247,3/1213/60
19.00–19.15 Comedian Harmonistid*
21.00 **heliplaate**
21.30–23.30 **kontsert** (pühendatud Lisztile)

Brüssel 321,9/932/15
19.30–19.45 **heliplaate**
21.00–21.45 **heliplaate**
21.00–21.45 **viini muusika**. Orkester
23.10 **orkestrimuusika***
24.00–1.00 **tantsumuusika***

Hilversum II 301,5/995/60
19.10–20.10 „Aeolian“ orkester
20.45–21.15 **orel**
21.50–23.10 „Maiõhtu“ **ajaviitemuusika**. Orkester, koorid ja sopran ★ 23.30 **helipl.**
23.55–1.40 „Renova“ -kvintett. Kavas: Mayerl, Nesvabda, Noordijk, d'Ambrosio jt.

Praha 470,2/638/120
20.05–21.15 **muusikat Bratislavast**
21.20–21.45 **Dvořak**: Bagatellid, op. 47, viiulile, tšellole ja harmooniumile
22.00–23.00 **orkester, koor ja solistid**. Ostrčil: „Haldjate muinasjutt“, süit, op. 2. Foerster: 2 laulu sopranile ja orkestrile. Fibich: Kevadromans, op. 23, sopranile, bassile, segakoorile ja orkestrile
23.25–24.00 **heliplaate**

Bratislava 299/1004/13,5
19.15–19.45 orkester. Kavas: Bella, Schneider-Trnavsky ja Moyzes
20.05–21.15 „Non-stop-ryvüü“, orkester
21.20–21.45 **kammermuusika Prahast**
22.00–23.00 **kontsert Prahast**
23.35–24.00 **heliplaate Prahast**

Viin 506,8/592/100
Linzi ja Graz 338,6/886/15
19.15–20.00 **rahvalaule**
20.25 **Kärnteni-eeskava**
21.25 **lõbus kuuldemäng**
22.00–23.10 **orkester ja sopran**
23.30–0.30 **sõjaväeorkester**. Kavas: Mosheimer, Tittl, Lincke, Siede, Ziehrer, Becce jt.

Budapest I 549,5/546/120
Nyiregyhaza 267,4 m Miskolcz 208,6 m
18.00–19.00 **ungari rahvalaule**. Margit Bodan ja musalasorkester
19.20–20.10 **heliplaate**
20.40 **ungari rahvalaule**. Imre Pallo
21.10–21.50 **muusikaline kuuldemäng**
23.10 **vanade mustlaste kontsert**
23.45 **klaver**. III Wechsler. Moszkowski: Kontsertetüüd Ges-duur. Chopin: a) Nokturn Des-duur; b) Masurka cis-moll. Liszt: Campanella
0.15–1.00 **tantsumuusika**

Bukarest 364,5/823/12
20.10–21.15 Sibiceanu kapell
21.30 **sümfoonikakontsert**. Solist: Martinne Barbillon-Stefanescu. Haydn: Londoni sümfoonia nr. 95, c-moll. Saint-Saëns: Viiulikontsert nr. 3, h-moll. — Vaheaeg. — Foerster: „Minu noorusest“, sümfooniline poem. Rimski-Korsakov: „Vene Lihavõtte“, avamäng
23.15–23.45 **heliplaate**

Rooma 420,8/713/50
Bologna 245,5 m Bari I 283,3 m
22.00–24.00 **Pietri operett**, „Ascensione“
0.15–0.50 **tantsumuusika**

Milaano 368,6/814/50
Firenze 491,8 m
22.00–23.10 **puhkpilliorkester**
23.20 **koorilaul**
23.45–24.00 ja 0.30–0.55 **tantsumuusika**
Beromünster 546/556/100
19.00–19.35 lõõtspillimuusika
20.055–20.30 **ländlerid**
20.40 **Attenhoferi laule**
21.30 „Helveetsia kutsus“, kirev õhtu
23.15–23.35 **Rahvasteliidu tööst**

Deutschlandsender 1571/191/60

7.00–9.00 **sadamakontsert**. Vt. Hamburg
10.00–12.00 **kirev ajaviitemuusika**
12.30 **fantaasiad kinoorelil***
13.00 **muusikat Breslaust**
15.00 **ajaviitemuusika**
16.00–16.40 **mandoliinimuusika**
17.00–18.15 **ajaviitemuusika***
19.00–20.40 **kauneid meloodiaid**. Orkester
21.00–23.00 **valsse ja marsse**. Suur ring-häälingu orkester ja sõjaväeorkester
23.30–23.45 **teateid Euroopa poksi-esivõistlustelt** Milaanost
24.00–1.55 **tantsumuusika**. A. Lutter

Berlin 356,7/841/100
19.00 „Naiste puhkus“, **ajaviite-eeskava muusikaga**
20.00–20.40 „Oh, ilus mai“, **heliplaate**
21.00–23.00 **tantsu- ja ajaviitemuusika**. Ringh. orkester ja H. Bundi kapell
23.30–1.00 **muusikat Stuttgardist**

Königsberg 291,0/1031/100
7.00–9.00 **sadamakontsert**. Vt. Hamburg
10.00–10.45 **vaimulik eeskava**
13.00–15.00 **orkester**
15.15–16.20 **heliplaate**
17.00–18.45 **Börsheli kapell**. Kavas: Lortzing, Blume-Lüling, Strauss, Clutsum, Bendix, Robrecht, Heykens, Meyer-Helmund jt.
20.00–20.50 **kabaree***
21.00–23.00 **Puccini ooper**, „Madame Butterfly“
23.40–1.00 **muusikat Stuttgardist**

Breslau 315,8/950/100
13.00–15.00 **orkester**
15.15–16.10 **heliplaate**
16.30 **laste laule***
17.00–19.00 **muusikat Kölnist**
19.30 **tänapäeva komponistide laule** (bariton)
20.00 **rahvuslik kuuldemäng**
21.00–23.00 **muusikat Frankfurdist**
23.45–1.00 **muusikat Stuttgardist**

Hamburg 331,9/904/100
7.00–9.00 **Bremeni sadamakontsert kiiraurikult**, „Europa“. Kavas: Blankenburg, Suppe, Lincke, Maillart, Friedemann, Albert, Leonhardt jt.
17.00–19.00 **ajaviitemuusika**
19.50–20.40 **muusikat Deutschlandsenderilt**
21.00–23.00 „... ja õhtuti tantsitakse“, **tantsukapell ja solistid**
23.30–1.00 **ajaviitemuusika**. Orkester

Köln 455,9/658/100
19.45–20.30 **tantsumuusika**
21.00–23.00 **õhtukontsert**. Orkester, kammerkoor, sopran ja klaver. Purcell: muusikat „Haldjakuningannast“. Purcell: Armastuslaul sopranile ja viiulile. Mozart: Sümfoonia D-duur (menuetita). Schubert: „Karjus kaljudel“ sopranile ja klarnetile. Schubert: Avamäng itaalia stiilis. — Vaheaeg. — Skrzabin: Ekstaasipoem. Debussy: a) õnnelik saar; b) Vetemäng (klaver). Suter: Mägedel. Höffer: Vanasaka süit.

23.30–1.00 **muusikat Stuttgardist**
Stuttgart 522,6/574/100
19.00 **Brahms: Kvintett f-moll**
19.40 **muusikat Deutschlandsenderilt**
20.30 **ajaviite-eeskava**
22.00–23.00 **avamänge**. Tšaikovski: Romeo ja Julia. Boieldieu: Valge daam. Rossini: Sevilla habemeajaja. Wagner: Rienzi. Joh. Strauss: Nahkhiir
23.30 **ajaviitemuusika**
1.00–3.00 **kammermuusika**

Frankfurt 251/1195/25
21.00–23.00 „Tants mai kuul“, **orkester, koor ja Haucki kapell**
23.30 **muusikat Stuttgardist**
1.00–3.00 **muusikat Stuttgardist**

Leipzig 382,2/785/120
19.00 **lõbusaid ballaade**
19.30–20.00 **sonaate** (viulid ja klaver). Mozart: Sonaat nr. 31, B-duur. Haydn: Sonaat nr. 4, A-duur. Bach: Sonaat b-moll
21.00–23.00 **kirev ajaviite-eeskava**
23.00–1.00 **kabaree kujujäajaile**

Moskva-Komintern 1744/172/500
7.30 **kontsert***
8.00–8.30 **operetimuusika***. Kavas: Eysler, Strauss ja Kalman
9.30–10.00 **punaarmee marsse**
11.00 **Rimski-Korsakovi ooper**, „Tsaar Salтан“. Ülekanne SSSR suurest teatrist

19.20—19.45 Henry Goldi orkester*
 20.20—20.45 „Lauluga läbi maade“, koorilaul
 20.45 ooperikatke
 21.00—23.30 Szymanowskile pühendatud sümfooniakontsert Varssavi Filharmoonia. Solist: Eugenia Uminska. III sümfoonia. Stabat Mater. II viiulikontsert
 23.50—24.00 ajaviitemuusika*
Stokholm 426,1/704/55
 Motala 1388,9 m. Sundsvall 499,2 m
 Hörby 265,3 m. Göteborg 318,8 m
 13.25—13.50 laul kandle saatel
 14.00—14.30 laul (kooliraadio)
 15.00—16.00 ajaviitemuusika. Orkester
 18.05—18.30 mängumeemusika
 19.00—20.00 ajaviitemuusika. Orkester ja laul
 21.00—21.20 Chopini klaverimuusika. S. Brandel. Ballaad f-moll. Nokturn Des-duur. Vals e-moll. 2 etüüdi
 21.45—22.25 Lindbergi kantaat „Särav maa“
 23.00—24.00 heliplaate
Kopenhaagen 255,1/1176/10
Kalundborg 1250/240/60
 21.10—21.30 viiul ja harf
 23.25 Simonsen: Kvintett klarnetile, kahele viiulile, violale ja tsellole
 23.50—1.30 tantsumuusika
Oslo 1153,8/260/60
Tröndelag 476,9/629/20
 19.25—19.50 laul
 21.00—21.55 Beethoveni helindeid. Solistid
 22.25—22.40 heliplaate
 23.15—23.45 koorilaul
Droitwich 1500/200/150
London 261,1 m. Scott-Nat. 285,7 m
 12.50 orel ★ 13.30 tantsumuusika
 14.15—15.00 sonaate (tsello ja klaver)
 17.15 sekstett ★ 18.00 heliplaate
 18.15—19.00 Kingi orkester. Kavas: Kern, Deibos, Marquina, Jalowitz, Bizet jt.
 19.25—20.10 Sullivani helindeid. Orkester. „Torm“, eelmäng IV aktile. Iiri sümfoonia, E-duur
 20.30 helifilmimuusika
 21.00—22.00 muusikaline ajaviite-eeskava
 22.20 R. G. Casey kõneleb. — III kõne seeriast „Impeeriumi kohustused“
 22.35 mehiko muusika*
 23.00 kammermuusika. Beethoven: Keelpillikvartett Es-duur, op. 127. Kodaly: Keelpillikvartett nr. 2, op. 10
 24.00 Bram Martin ja ta tantsuorkester
 0.30—1.00 tantsumuusika*
London-Regional 342,1/877/70
 19.00—20.00 muusikaline ajaviite-eeskava
 20.30 muusikalisi kuuldepilte
 21.00 Juan Manén (viiul). Manén: Lamento Hispaania kontserdist, op. A-7. Martini-Manén: Gavott. Hubay: Päikesepaiste. Manén: Interluudium. Sarasate: Hispaania tants, op. 27
 21.30—22.00 kinoorel. Reg. Foort
 22.05—23.00 Verdi ooper „Aida“, II akt. Kaastegevad: Gina Cigna (Aida), Ebe Stagnani (Amneris), Giulio Tomei (Kuningas), Giovanni Martinelli (Radames) jt. Juhatab: F. Salfi. Ülekanne Kuninglikust Ooperist (Covent Garden)
 23.25—0.30 Martin ja ta tantsuorkester
 0.40—1.00 heliplaate
Šoti-Regional 391,1/767/70
 19.10—19.45 ajaviite-eeskava
 20.30 vt. London-Reg.
 21.00—21.40 kelti kontsert. Sopran ja tenor
 22.05—23.00 ooper. Vt. London-Reg.
 23.25—1.00 vt. London-Reg.
Radio Paris 1648/182/80
 13.15—14.00 ja 14.15—15.00 ajaviitemuusika
 17.00—18.00 kammermuusika
 18.30 klaver ★ 18.45—19.00 viiul ★ 19.30 klaver ★ 19.45 viiul ★ 20.00—20.15 laul ★ 20.45—21.00 laul
 21.30 kammermuusika. Revel: 5 pala flöödile ja klaverile, de la Presle: Orientale flöödile ja klaverile, Emmanuel: Sonaat flöödile, klarnetile ja klaverile
 22.00—22.30 chansonnier'de õhtu
 23.30—23.45 kinoorel*
 24.00—2.00 öökonsert. Dall' Abaco: Keelpillikontsert nr. 9. Mozart: Sümfoonia nr. 38. de Frumerie: Süit kammerorkestrile. Poot: Lõbus avamäng. Schmitt:

Nokturn. Canteloube: Prantsuse viise klaverile ja orkestrile: a) Laul; b) Nokturn; c) Divertissement; d) Tantsud. Satie: Jack in the Box: a) Prelüüd; b) Antrakt; c) Finaal
Pariis P.T.T. 431,7/695/120
 19.00—19.15 viiul. Marius Casadesus
 20.00—20.15 laul. Marcelle Denya
 21.30—23.30 ajaviite-eeskava
 23.45—24.00 heliplaate
Liile 247,3/1213/60
 21.30—23.30 Poise'i koomiline ooper „L'amour medecin“
 24.00—2.00 öökonsert. Vt. Radio-Paris
Brüssel 321,9/932/15
 19.00—19.50 heliplaate
 20.00—20.30 salongorkester
 21.00—21.20 orkester. Mozart: „Cosi fan tutte“, avamäng. Händel: Kontsert klavessiinile ja orkestrile
 22.00 Mozart: Trio nr. 3*
 22.15—23.00 orkester. Kavas: Beethoven, Scarlatti, Mozart ja Basilevski
Hilversum II 301,5/995/60
 19.10—20.10 „De Flierefluuters“, kontsert
 20.30—21.30 heliplaadiid ja vestlus
 21.50—22.10 kontsert
 23.10—0.10 VARA orkester
 0.40—1.40 heliplaate
Praha 470,2/638/120
 20.30 ajaviite-eeskava
 21.00—21.40 Joh. Straussi helindeid*
 22.00—23.00 Maslo ooper „Mägestikulapsed“
 23.25—24.00 heliplaate
Bratislava 299/1004/13,5
 19.10—19.30 tants*
 20.30—21.40 muusikat Prahast
 22.00—23.00 ooper Prahast
 23.35—24.00 heliplaate
Viin 506,8/592/100
Linz ja Graz 338,6/886/15
 20.25 ajaviitemuusika
 21.15—23.10 naljamäng
 23.20—0.30 soovikontsert. Orkester
Budapest I 549,5/546/120
Nyiregyhaza 267,4 m **Miskolcz** 208,6 m
 19.30—20.45 salongorkester
 21.15—24.00 Mussorgski ooper „Hovansština“
 0.05—1.00 heliplaate
Bukarest 364,5/823/12
 18.00—20.15 ajaviitemuusika. Orkester
 20.35—23.45 Mozarti ooper „Figaro pulm“
Rooma 420,8/713/50
Bologna 245,5 m **Bari I** 283,3 m.
 22.00 Carlo Gomesi austamisesekava. Ülekanne Milaano „Scala“ teatrist
Milaano 368,6/814/50
Firenze 491,8 m
 22.00 „Colorado“, raadiorevüü
 23.15—24.00 klaver ja tsello. Beethoven: Sonaat A-duur, op. 69. Veretti: Sonaat 0.15—0.55 tantsumuusika
Beromünster 540/556/100
 20.15—20.30 laul. 20.40 rahvamuusika
 21.05 lõbus kuuldemäng
 21.55—22.25 orkester
 22.50—23.15 Mozarti helindeid
Deutschlandsender 1571/191/60
 13.00—13.55 puhkpilliorkester
 14.15—14.45 orkester
 15.00—16.00 ajaviitemuusika
 16.15—16.40 laste laule
 17.00 orkester. Rossini: „Sevilla habemeajaja“, avamäng. Mozart: 3 osa serenadist nr. 9. Gounod: ballettimusika ooper „Faust“. Blacher: Komöödiaavamäng. Anders: Kitsasteepilte. Glinka: Valsfantaaasia. Bizet: II osa süidist „Arleslanna“. Verdi: „Saatus võim“, avamäng
 18.50—19.40 solistid. Laul, klaver, viiul
 20.00—20.45 ajaviite-eeskava
 21.10 kirev rahvamuusika. Mandolniorkester, löötpillid ja tsitter
 22.00—23.00 ajaviitemuusika
 23.30—23.45 teateid Euroopa poksi-esivõistlustest Milaanost
 24.00—1.00 öömuusika. Orkester
Berliin 356,7/841/100
 18.10—18.30 Szymanowski klaverimuusika. Prelüüdid d-moll ja c-moll, op. 1. Etüüd b-moll, op. 4. Masurkasid, op. 50 ja 52

19.00—20.00 muusikat Leipzigit
 20.20—20.40 rumeenia rahvalaule*
 21.10 lõbusaid meloodiaid*
 21.40—23.00 Brahmsi-kontsert*. Kontsert viiulile, tsellole ja orkestrile, a-moll. IV Sümfoonia, e-moll
 23.30—1.00 muusikat Deutschlandsenderilt
Königsberg 291,0/1031/100
 13.00—15.00 orkester ja alt
 15.30—16.15 helifilmimuusika*
 17.00—18.40 orkester. Wilcken, Rossmann, Köhler, Wiese, Ziehrer, Lave jt.
 19.00—19.50 muusikat Leipzigit
 21.10 rahvamuusika
 22.00—23.00 muusikat Frankfurdist
 23.20 Respighi: Sonaat viiulile ja klaverile
 23.50—1.00 heliplaate
Breslau 315,8/950/100
 13.00—15.00 orkester ja alt
 15.15—16.00 ajaviitemuusika*
 17.00—17.40 metsosopran, viiul ja klaver
 17.10 muusikat Deutschlandsenderilt
 19.00—19.50 muusikat Leipzigit
 20.00—20.40 puhkpillimuusikat Hamburgist
 21.10 klaver. Gerda Nette. Haydn: Sonaat D-duur. Bach: Fantaasia c-moll. Händel: Süit
 21.40—23.00 „Schindlerhofi pärija“, kuuldemäng
 23.45—1.00 muusikat Deutschlandsenderilt
Hamburg 331,9/904/100
 19.00—19.50 tantsumuusika
 20.00—20.45 sõjaväeorkester. Kavas: Brase, Joh. Strauss, Schlögel ja Schmidt
 21.10—23.00 „Armas on maiöö“, kirev ajaviite-eeskava
 23.40—1.00 orkester
Köln 455,9/658/100
 19.15—20.45 kergesisulisi osi sümfooniaist. Orkester ja klaver. Kavas: Beethoven, Schumann, Berlioz, Raff, Tšaikovski, Dvořak ja Suter.
 21.10—23.00 sõdurite eeskava
 23.30 Beethoveni väikesi instrumentaalteoseid
 0.10—1.00 muusikat Deutschlandsenderilt
Stuttgart 522,6/574/100
 19.00—19.45 muusikat Leipzigit
 20.00—21.00 ajaviitemuusika
 21.10 „Maibowle“, lõbus tund
 22.00—23.00 „Kuidas see meeldib teile“, ajaviite-eeskava
 23.45 muusikat Deutschlandsenderilt
 1.00—3.00 muusikat Frankfurdist
Frankfurt 251/1195/25
 20.00—20.40 rahvamuusika ja rahvalaule
 21.10 lõbus kuuldemäng
 22.00—23.00 Haucki kapell ja klaver. Lehar: „Eva“, avamäng. de Micheli: Sini-nee öö. Schmalstich: „Metsas“, valssidüll. Fischer: „Lõunapool Alpe“, süit: a) Sadamalinna; b) Lillekorso; c) Tarantella. Börschel: Straussiana klaverile ja orkestrile. Suk: Rahvatants. Bräu: Väike ballett. Gröschel: „Veenuse riigis“, valss. Gade: 2 fantaasiapala. Joh. Strauss: Polka
 23.45 tantsumuusika
 1.00—3.00 öökonsert*. Kavas: Joh. Strauss, Künneke, Lehar, Mayer, Edwards, Melichar, Rixner, Schmidseer jt.
Leipzig 382,2/785/120
 19.00—20.45 kontsert. Dresdeni Filharmoonia orkester ja Dresdeni Riigiooperi koor. Baussnern: Sampanjeri-avamäng. Rossini: Rütli-stseen ooper „Wilhelm Tell“. Ambrosius: Süit nr. 1, d-moll. Kretschmer: kroonimissarss ja stseen ooper „Folkunger“. Liszt: Ungari rapsoodia nr. 9 (Pesthi karneval). Glasunov: Kontsertvalss. Weber: jahimeestekoor ooper „Euryanthe“. Donizetti: Sõdurikoer ooper „Rügemendi tütar“. Wagner: „Waldweben“ ooper „Siegfried“. Verdi: triumfmars ooper „Aida“
 21.10—23.00 „Armas on maiöö“, kirev õhtu-eeskava. Orkestrid ja solistid
 23.30 laul. H. H. Homer
 24.00—1.00 muusikat Deutschlandsenderilt
Moskva-Komintern 1744/172/500
 19.00 dramaatiline saade
 20.15—22.00 kontserdi ülekanne
Daventry 16,86 m 19,76 m 31,55 m
 7.15—7.30 tsello ★ 8.05—8.25 ajaviitemuusika ★ 8.45—9.15 Schumann: Kvintett klaveriga Es-duur, op. 44

nanyi: Rapsodia C-duur. C. Scott: Mälestus Viinist (klaver).
16.30—17.15 ajaviitemuusika. Orkester
18.15—18.50 kontserdi ülekanne Budapestist
19.10—20.00 heliplaate
20.30—21.00 kabaree-eeskava
22.00—22.45 vana tantsumuusika
23.00—24.00 moodne tantsumuusika

Kopenhaagen 255,1/1176/10
Kalundborg 1250/240/60
21.00—21.55 Lehari operett „Krahv Luksemburg“, I akt
22.25—23.00 ajaviitemuusika
23.20 orkester. Kavas: Suppé, Mascagni, Luigini, Ganne
24.00—2.00 tantsumuusika

Oslo 1153,8/260/60
Tröndelag 476,9/629/20
20.45—22.10 orkestrikontsert
23.15 ajaviitemuusika
23.45—0.30 heliplaate

Droitwich 1500/200/150
London 261,1 m. **Scott-Nat.** 285,7 m
12.00 kinoorel. S. Gustard
12.30 BBC Põhja-orkester ja tenor
13.30 BBC tantuorkester
14.00 Commodore'i orkester
15.00 heliplaate
15.45—16.35 BBC šoti orkester. Kavas: Glinka ja Smetana
17.45 heliplaate
18.00—19.00 Ambrose ja ta orkester
19.45 viul ja klaver. Beethoven: Sonata A-duur, op. 30 nr. 1. Delius: Legend. Dohnanyi: Sonata cis-moll

20.30 ajaviite-eeskava
21.00 **Rudy Vallee**, kuulub Ameerika raadiotöht ja BBC varietee-orkester
21.30—22.00 Leon Cortez'i ansambel
22.35—23.40 **orkestrikontsert**. Solist: L. England. Goldmark: Skertso A-duur, op. 45. Tšaikovski: Klaverikontsert nr. 1. Brian: Komöödia-avamäng
24.00—1.00 Henri Halli orkester

London-Regional 342,1/877/70
19.00—20.00 muusikaline ajaviite-eeskava
20.30—21.15 **BBC orkester**. Auber: „Masaniello“, avamäng. German: Graatsiline valss. Dvořak: 2 legendi. Tšaikovski: Itaalia capriccio
22.00 laul. Soffi Schönning (sopran)
23.20—23.00 **BBC puhkpilliorkester**. Sousa: „Vaadates edasi“, süit. Kreisler-Amers: Viini capriccio. Tšaikovski: valss süidist „Luigejärvi“. Grainger: Laste marss
23.30—1.00 Henry Halli orkester

Šoti-Regional 391,1/767/70
19.00—20.00 vt. London-Reg.
20.30 ajaviitemuusika
20.45—21.15 šoti tantsumuusika
22.00 laul. Vt. London-Reg.
22.20—23.00 muusikaline ajaviite-eeskava
23.30—1.00 vt. London-Reg.

Radio Paris 1648/182/80
13.00—14.00 ja 14.15—15.00 ajaviitemuusika
15.00—20.00 reportaaž Davis Coupe'i võistlustelt
20.45—21.00 ajaviite-eeskava
21.30 **rumeenia muusika**. Enesco: II süit. C-duur. Golestan: Moldaavia kontsert tšellole ja orkestrile. Dragoi: Divertissement maaletul. Mihalovici: Rumeenia capriccio. Andric: 2 tantu. Enesco: I rumeenia rapsodia, A-duur
23.30—23.45 heliplaate
24.00—2.00 tantsumuusika

Pariis P.T.T. 431,7/695/120
17.30—19.30 sümfooniakontsert.
20.00—20.23 heliplaate
21.00 üllatuste pooltund
21.30—23.30 ülekanne Koomilisest Ooperist

Lille 247,3/1213/60
21.30—23.30 komöödia

Brüssel 321,9/932/15
20.00 Maleingreau: Sonata violale ja klaverile
20.15—20.30 Ravel: Hispaania rapsodia*
21.00 raadio-kabaree
22.00—23.00 orkester ja solistid
23.10 heliplaate
24.00—1.00 tantsumuusika

Hilversum II 301,5/995/60
18.40—19.20 ajaviite-eeskava
19.40—20.10 orel

21.55—22.25, 23.55—0.25 ja 0.40 ajaviitemuusika
1.15—1.40 heliplaate

Praha 470,2/638/120
19.00—19.45 raadiopopurril
20.15—21.40 ajaviite-eeskava. Laul, viiul, akordion ja orkester
22.20—23.00 orkester ja laul. Dvořak: Piduulik marss, op. 54. — 2 laulu. — Malat: Sõnadeta laul. Goldmark: Skertso. Strauss-Grosz: „Åkvaarelid“, valss sopranile. Glasunov: Serenaad. Grieg: Norra tants
23.35—0.30 tantsumuusika

Bratislava 299/1004/13,5
20.15—21.40, 22.20—23.00 ja 3.25—0.30 muusika ülekanne Prahast

Viini 506,8/592/100
Linzi ja Grazi 338,6/886/15
20.30 **Jos. Strauss-Reiterer**: „Kevadõhk“, operett
22.40—23.10 klaver. Horn: Kontserttütud es-moll. Chopin: Ballaad g-moll. Liszt: a) Vetemäng; b) Polonees E-duur
23.20—0.30 tantsumuusika

Budapest I 549,5/546/120
Nyiregyháza 267,4 m **Miskolcz** 208,6 m
18.00 **musalaste galakontsert** (musitseerivate mustlaste Ungarise asumisest 500 aasta möödumise puhul)
20.15—20.45 heliplaate
22.40—23.05 **Budapesti kontsertorkester**. Heuberger: Ooperiball. Dötsch: Romantiline süit. Stephanides: Valss. Nagy: Balletistseen. Huszka: gavott op. „Parunipirelli Lili“. Buder: Kulasüit. J. Strauss: Lood Viini metsast
24.00—1.00 tantsumuusika

Bukarest 364,5/823/12
18.00—20.00 sõjaväeorkester
20.25—21.00 balalaikamuusika
21.15—22.30 orkester. Kavas: Chmel, Manoni, Blume, Borchert, Kapplusch, Sarasate jt.
22.45—23.45 muusikat restoranist

Rooma 420,8/713/50
Bologna 245,5 m **Bari I** 283,3 m.
23.15—24.00 ajaviitemuusika. Orkester
0.15—1.30 tantsumuusika

Milaano 368,6/814/50
Firenze 491,8 m
22.00 **I. Casella müsteerium „Lendurid“**. — **II. Rossini muusikaline farss „Härra Bruschino“**. Kaastegevad: Giuseppe De Luca, Adello Zagonara jt. ülekanne Florentsi Linnateatrist

Beromünster 540/556/100
19.30—19.55 heliplaate
20.00—20.15 kellahelin Zürichi kirikutest
20.40—21.45 meeskoori kontsert
22.35 mandoliiniorkester
23.25—24.00 mustlasmuusika*

Deutschlandsender 1571/191/60
13.00—14.45 muusikat Königsbergist
15.00—16.00 ajaviitemuusika
17.00 kirev eeskava. Puhkpilliorkester, tantsumuusika ja solistid
19.00—19.40 saksa rahvatantse
20.00—20.45 „Helid Viinist“, orkester ja laul
21.10—23.00 ajaviite-eeskava Kölnist
23.30—23.45 teateid Euroopa poksi-esivõistlustelt Milaanost
24.00—1.55 tantsumuusika. A. Lutter

Berlin 356,7/841/100
19.15—20.00 „Kevad maal“, heliplaate
20.15—20.40 Beethoven: Trio viiulile, tšellole ja klaverile, c-moll, op. 1
21.10—23.00 „Maanteede kiituseks“, orkester, koor ja solistid
23.30 tantsumuusika (München)
1.00—2.00 tantsumuusika*

Königsberg 291,0/1031/100
13.00—15.00 orkester ja trompet
15.15—16.05 heliplaate
17.00—19.00 ajaviite-eeskava Frankfurdist
19.10—19.45 kammermuusika. Ahlerimm: Divertimento flöödile, viiulile ja violale. Beethoven: Serenaad flöödile, viiulile ja violale, op. 25.
19.50—20.30 **Buxtehude-kontsert**. Tokaata F-duur orelile. „Missa brevis“ viiehäälese segakooriga. Kantaat. „Kantate domino“, motett 2 sopranile, bassile ja orelile.

21.10—23.00 „Härrade partii“, kirev õhtu
23.40—1.00 tantsumuusika

Breslau 315,8/950/100
13.00—15.00 orkester
15.15—16.00 ajaviitemuusika*
16.15—16.40 Mozart: Kvartett oboele, viiulile, violale ja tšellole.
17.00—19.00 ajaviite-eeskava Frankfurdist
20.00—20.45 „Metsauksindustest“, muusikaline ajaviite-eeskava
21.10—23.00 „Lõbus ringhäälinguparaad“, tantsumuusika, solistid, parodistid
23.30—12.00 tantsumuusika

Hamburg 331,9/904/100
19.00—20.00 tantsumuusika
21.10—23.00 **Rupp operett „Fatinitza“**
23.35 tantsumuusika (München)
1.00—2.00 tantsumuusika Deutschlands.

Köln 455,9/658/100
17.00—19.00 ajaviitemuusika. Orkester.
19.05 kammerkviitend ja tsitter. Kavas: de Micheli, Murzilli, Merklng, Svoboda, Zieher, Knümann, Pugh jt.
20.00—20.45 **Buxtehude helindeid**. Prelüüd ja fuuga fis-moll orelile. „Oh, jumala linn“, soolokantaat sopranile, kahele viiulile, violale, tšellole ja tšembalole. Sonaat E-duur viiulile, viola da gambale ja tšembalole. Prelüüd ja fuuga e-moll orelile.
21.10—23.00 lõbus laupäevaõhtu eeskava
23.30—1.00 tantsumuusika

Stuttgart 522,6/574/100
19.30—19.45 heliplaate
20.00 rahvuslikke laule
20.30—21.00 soovikontsert*
21.10—23.00 muusikat Berliinist
24.00 tantsumuusika
1.00—3.00 Beethoveni ooper „Fidelio“

Frankfurt 251/1195/25
17.00—19.00 „Lõbus ringhääling vanale ja noorele“. Orkester, koor ja solistid
19.30—20.30 puhkpilliorkester. Kavas: Holzmänn, Blon, Conradi, Schäffer, Brandt, Rösler, Strauss jt.
21.10—23.00 ajaviite-eeskava Breslaust
23.40 ajaviite- ja tantsumuusika
1.00—3.00 ooper Stuttgardist

Leipzig 382,2/785/120
19.15—19.30 muusika
21.10—23.00 Joh. Straussi operett „Öö Veneetsias“
23.30—1.00 tantsumuusika

Moskva-Komintern 1744/172/500
18.30—19.00 kontsert
19.30—22.00 kontserdi-ülekanne

Davertry
16.86 m 19.76 m 31.55 m
7.15—7.45 Olofi sekstet ★ 7.55—8.25 kinoorel ★ 8.45—9.15 „John Londoner“*
13.97 m 16.86 m 19.82 m
12.45 BBC Empire-orkester ja tenor. Kavas: Herold, Wagner, Händel, Jensen, Ireland jt. ★ 13.45—14.00 tantsumuusika ★ 14.15—15.00 Commodore'i orkester. Kavas: Myddleton, Amers, Davidson, E. Coates jt. 16.15—16.45 „John Londoner“*
19.66 m 25.53 m 31.55 m
19.30—20.00 solistid. Kontraalt ja klaver. ★ 20.30—22.30 muusikaline ajaviite-eeskava
19.82 m 25.53 m 31.32 m
23.25—0.10 tantsumuusika ★ 0.40—1.00 ajaviitemuusika ★ 1.30 „John Londoner“* ★ 2.00 klaver ★ 2.10—3.10 muusikaline ajaviite-eeskava
19.82 m 25.53 m 31.32 m
4.00—4.20 ajaviitemuusika* ★ 4.35—5.00 Cellini trio

Radio-Coloniale — Pariis
10.00 helipl. ★ 25.24 m
10.15—11.00 informatsioon
19.68 m
12.00—12.45, 13.15—13.45 ja 14.00—14.30 kontserdi ülekanne ★ 15.20 heliplaate ★ 15.30—17.00 varietee-eeskava
25.24 m
18.00—19.30 kontserdi ülekanne ★ 20.00—20.30 heliplaate ★ 21.30—23.30 ülekanne
25.60 m
0.15—1.15 heliplaate ★ 4.00—5.00 kammermuusika* ★ 5.45—6.45 heliplaate

Zeesen
19.74 m 31.38 m
7.10—8.55 ajaviitemuusika ★ 9.45 ajaviitemuusika ★ 11.00—11.30 uemat jaapani muusikat ★ 12.00—12.15 Brahmsi laule.

16,89 m 19,74 m 31,45 m

13.00—14.55 ajaviitemuusika ★ 15.15—16.00 erisaade Hollandi-Indiale ★ 16.30—17.45 sõjaväeorkester.

19,85 m 25,49 m 49,83 m

18.45—19.15 koorilaul ★ 19.45 Bromme operett „Ära mängi armastusega“. ★ 21.30—23.00 tantsumuusika.

19,63 m 19,74 m 25,49 m 31,38 m 31,45 m 15.00—16.00 muusika (19,85 m) ★ 0.15—0.45 ajaviitemuusika ★ 1.00—2.15 kirev tund ★ 2.30—3.15 „Surematud kuningannad“, muusikalisi kuuldepilte ★ 4.15—5.30 tantsumuusika.

Rooma

25,40 m

15.20—15.55 teateid. — Ajaviitemuusika ★ 16.00—17.15 teateid. — Rahvalaule. — Aja-

viitemuusika. ★ 18.20—19.20 teateid. — **Donizetti oop.** „Lucia di Lammermoor“ (üks akt). Kaastegevad: Toti Dal Monte, Beniamino Gigli, Giacomo Vaghi jt. Ülekanne Kuninglikust Ooperiteatrist

31,13 m

19.30 araabia-saade ★ 19.50—20.00 türgisaade ★ 23.15—24.00 ülekanne Roomast (420,8 m) ★ 1.20 teateid. — **Mascagni oop.** „Väike Marat“ (üks akt). Ülekanne Kuninglikust Ooperiteatrist. — Duette

Podebrady

19,70 m

15.00—15.20 orkester. Bella: Pidulik avamäng. Dvořak: „Hussiidid“, avamäng ★ 15.25—16.00 varietee-eeskava (orkester, solistid) ★ 16.05—16.20 Ravel: Dafnis ja Chloë ★ 16.25—16.45 tantsumuusika

25,34 m

21.40—22.00 orkester. Bella: Pidulik avamäng. Dvořak: „Hussiidid“, avamäng ★ 22.05—22.20 Ravel: Daphnis ja Chloë (orkester) ★ 22.25—23.00 varietee-eeskava (orkester ja solistid)

31,41 m

23.10—23.30 tantsumuusika

Ruysselede

29,04 m

21.00—22.00 Hahni operett „Ciboulette“, I osa

Phohi — Eindhoven

16,88 m

15.15—15.30, 15.50—16.00, 16.30—16.40 ja 16.50—17.00 ajaviitemuusika

Tokio

25,42 m 27,93 m

21.45—22.30 ajaviite-eeskava

Hea antenn

Kuigi sellest kirjutatud mitmeid-setmeid kordi, küsitakse meilt ikka jälle, milline peaks küll olema parim antenn.

Parimaks antenniks on ja jääb välisantenn, kuna antenni mõjus on ehelt poolt tema kõrgusest, arvates maapinnalt, teiselt poolt aga teataval määral ka tema pikkusest. Keldrisse asetatud, — muidu võib-olla küll väga korralik toantenn, — on igal juhul halvem kui sama maja ülemisele korrale üles pandud lihtsast isoleeritud traadist abiantenn. Pöõninguantenn on veelgi parem, kuid kõige parem on siiski välisantenn. Tänapäev vaatleme vanu, katustele ülles tõmmatud antennitraate tihti ironilise naeratusega, kuid see pole põrmugi õigustatud. Need vanamoelised antennid kuuluvad veel tänapäevgi parimate hulka. Ritvantenne on ju hakatud kasutama õieti ainult ruumipuuduse pärast või ka seepärast, et pole võimalik leida kaht tugipunkti horisontaalse antenni jaoks. Kui tahetakse kinnitada, et need uued antenniliigid on vanadest paremad, siis on see küll vaid suur eksitus!

Olgu ka märgitud, et antenniseadeldise juurde kuulub samuti hea maahendus. Mida parem on ühendus maaga, seda parem on kogu antenniseadeldis.

Paremad vastuvõtjad — halvemad antennid?

Võidakse kergesti arvata, et tehnika edusammud vastuvõtjate ehitamise alal on hea välisantenni teinud üleliigseks, et kui on hea vastuvõtja, siis antenn võib olla halvem. See mõttekäik on vale. Keegi ei mõtle ju ometi seepärast osta halvemini polsterdatud autot, et teed on muutunud paremaks! Ja kui minnakse kalu püüdma hea ja suure võrguga, siis on saak alati parem kui väikese ja halva võrguga. Ka suure antenni n. ü. saak on palju suurem kui väikese ja halva oma. Kui juba ostetakse hea ja kallid kaugevastuvõtja, siis tahtetakse selle häid omadusi ka täielikult ära kasutada. See on aga võimalik vaid hea antenniga.

Moodsad vastuvõtjad on muide varustatud n.-n. feedingu-tasandajaga. See avaldab aga mõju ainult siis, kui aparati sattuv energiahulk on küllalt suur.

Seda, mida antennilt vajab hea vastuvõtja, nõuab eriti muidugi halvem. Kõik hädaantennid jäävad, nagu näitab juba nende nimigi, vaid hädaasjaks. Hädaantennide hulka kuuluvad kõik maa-, toa- ja pöõninguantennid, samuti ka n.-n. valgustusvõrgu-antennid.

Parim antenn

Parimaks antenniks — kordame seda veel kord — on ja jääb päris harilik kõrge välisantenn, olgu see siis horisontaalne, pikk antenn või ritv. Hea antenniseadeldise paremusi võib kokku võtta järgmiselt: 1) üldiselt märksa vähem segamisi, 2) väiksemate aparatuuride kasutamisel vastuvõtu tugevuse tunduv tõus, 3) suuremate aparatuuride kasutamisel selle omaduste täielik ärakasutamine.

Lugeja küsib

E. M. Tüiril. Kaitselamp asetatakse anoodpingepatarei miinusjuhtmesse; võib asetada otse anoodpatarei peale. — Teie teist küsimust — „milles peitub viga, et audionlamp läbi ei põleks“ — ei suuda me mõista.

J. T. Toris. Aparaat, mis on ehitatud 2-voldisele akule, ei tohi tarvitada kõrgemapingelise, näit. 4-voldise akuga. Teie tegite seda ja märkasite väliselt vaid, et skaalalambid kustusid. Tegelikult peaks Teil nüüd ka vastuvõtulambid olema läbi põlenud või nad on muutunud tuimaks — põlevad, ent ei võimenda.

P. K. Tartus. Kindlasti on võimalik Teie vastuvõtjat muuta selliseks, et ta ka basse üle kannaks. Soovitame Teil selles asjas pöörduda mõne korraliku raadio-parandustöökoja poole.

Viljapuude pritsimiseks varakevadel tarvitage mõjuvat taimekahjurit tõrjevahendit

viljapuu-karbolineumi

„ESTOLEUM“

mis hävitab puule pritsitult lehekirbud ja teised taimekahjurid ning nende munad.

„ESTOLEUM“ on vees kergesti lahustuv põlevkiviõli saadus ning on müügil 5 ja 10 ltr. tarvitamisõpetusega varustatud pleknõudes ja umbes 200 ltr. laenuvaatides.

Loodsail tingimusil ostate
MALESTUSSAYBAID
A. ED. JÜRGENSI
JUURES
 • KAUPMEHE T. 7 TALLINN •
ASUT. 1851

GIUSEPPE VERDI

Verdi sündis 1813. aastal Roncole nimelises väikeses külas Põhja-Itaalias, laiuvate avarate põldude maal. Verdi põlvenes talupoegadest ja juba küpses eas ütles ta kord täie õigusega: „Olen talupoeg Roncolest ja jään selleks igavesti...“

Verdi noorus oli halastamatult raske, tema esimesed sammud muusikas kibedad. Ja ometi oli poisikese muusikaline talent ilmselt nähtav. Samm sammu järel rühkis ta aegamööda edasi.

Verdi oli 26-aastane, kui ta esimene ooper kanti Milaanos esmakordselt ette. See tõi talle sisse vaid niipalju, et oma naise ja lapsega sai hädavaevalt elada. Ka tõi see talle tellimise ühe uue ooperi peale. See pidi olema lõbus teos. Kui ta aga just parajasti tundis endas tekkivat lõbusaid meloodiaid, tabasid teda hirmsad saatuselöögid. Mõne päevaga surid ta mõlemad lapsed ja mõne nädala pärast järgis neile nende ema. Verdi oli täiesti üksinda maailmas. Teda ei rõõmustanud enam ei laste naer ega abikaasa õrnused... Ja just nüüd pidi ta kirjutama — lõbusa ooperi! Kuidas pidi ta selles olukorras leidma naljatavaid meloodiaid? Kuid leping oli alla kirjutatud ja see tuli täita. Verdi võttis end kokku ja kirjutas tellitud ooperi. Muidugi ei saanud ta midagi parata, kui see tuli halvem, mis ta üldse kunagi kirjutanud. Ooperi läbikukkumine oli rikkalikult teenitud. Verdi nägi seda isegi. Iialgi enam ei soovinud ta kirjutada ooperit, eriti aga mitte lõbusat.

Kuid ta loomisvõime avaldas end tormiliselt. Ta kirjutas varsti siiski ühe ooperi. Nimeks oli „Nabucco“. Sellele ooperile sai esimesena osaks suur menu. Sellega vallutas ta endale nii kindla seisukoha, et ta võis nüüd ise otsustada, millist ooperit komponeerida ja millist mitte.

Ta iseloom jäi siiski kurvaks ja tumedaks. Ka siis, kui ta leidis endale teise abikaasa; see ei suutnud talle ka kinkida lapsi. Esimese ülearuse rahaga ostis ta endale mõisa. Selle nimeks oli St. Agatha. Seal pidas ta põldu, käis ise nurmedel, haris viinamägesid ja tundis rõõmu karjast. Temast sai talupoeg. Läks sinna tagasi, kust oli tulnud.

Ooperikujud, mis sütitasid ta muusikalist fantaasiat, pidid avaldama inimliku olemuse halle varjukülgi. Nii kirjutas ta tragöödia küürakast narrist, kellelt rõõviti kõige armsam, mis tal maailmas oli — ta tütar. Ooperi nimeks oli „Rigoletto“. Siis laskus ta ühe mustlanna kannatustesse, kelle oma silmade all visati leekidesse ta laps. „Trubaduur“ sai oma kuju. Ja lõpuks võlus teda suur Pariisi kurtisaan, müüdava armastuse kergemeelne preestrinna. Teda nimetati „Traviataks“. Igal pool häda, viletsus, kuritegevus, patt, surm ja rahunus...

Hiljem sai Verdi ooperiainet kahelt suurelt kirjani-kult möödunud aegadest, Schillerilt ja Shakespeare'ilt. Ta valas helidesse Schilleri draamad „Orleani neitsi“, „Kavalus ja armastus“ (Kabale und Liebe) ja „Don Carlos“, samuti Shakespeare'i „Otello“ ja „Macbeth“.

Inimestest ei tahtnud ta ikka midagi teada. Igakord pidi ta end võtma kokku, kui pidi lahkuma oma mõisast. Kui rusuv oli tegevus ooperiteatrites! Milline piin oli töötada nende poolharitud lauljatega! Nad ei võt-

nud kunsti tõsiselt ja tahtsid alati vaid ilusaid sõnu kuulda. Nii ruttu kui võimalik tahtis ta pöörda uuesti selja maailmale ja minna tagasi St. Agathasse, et seal leida rahu. Elu on vaid kannatuste igavene ahelik, mõtles Verdi.

Siis tekkisid ta loominguga parimad teosed: „Maski-ball“, „Saatus võim“ ja „Aida“. 74-aastasena saavutas ta „Otelloga“ veel kord kirjeldamatu menu kogu maailmas. See on ta viimane teos, nii mõtlesid kõik, ka ta ise. Ta oli kõik ütelnud, mis teda seesmiselt liigutas. Nüüd ometi teha lõpp ooperitega ja vaikselt ning pikka-misi läheneda kaduvikule...

Kuid just nüüd murdusid ta raskemeelsuse ahelad. Juba 40 aastat oli ta soovinud veel kord komponeerida üht lõbusat ooperit. Ta tahtis teha heaks äpardumise, mis sai osaks ta esimesele lõbusale ooperile. Vahetevahel muutis ta oma ooperikujusid lõbusamaks, näiteks munga „Saatus võimus“. Kuid milline lõbus aine pidi teda ergutama läbi murdma sügavast pilveloorist, mis ümbritses ta hinge?

Saatust juhtis talle kätte õige raamatu, nimelt Shakespeare'i „Falstaffi“. Jah, joodik ja prassija „Falstaff“ oli õige inimsaatus, mida ta veel kord tahtis kujutada. Ta asus pikkamööda tööle. Seejuures vabanes ta loomus. Kas polnud ta võtnud elu alati liig raskelt? Mil-leks õieti suhtuda kõigesse nii tõsiselt? Kas oli see seda väärt? Neil päevil õppis Verdi hinge seesmist naeru. Elu on ometi vaid suur mäng, karneval; nali ja naer on ainus mõistlik, millega inimene peab saatma mööda oma elu.

Verdi oli 80 aastat vana, kui ta võitles enda läbi sellele seesmisele lõbususele. Selle uue noorusega, mille ta saavutas kõrges vanuses, valas Verdi „Falstaffi“ helidesse. Mitte enam mõtelda elule ja surmale, hädadele ja pattudele, pöörastele kirgedele ja rumalatele armuvahekordadele. Ei, tantsida ja keerelda, kallistada ja naerda, naljatada ja lõbutseda, — seda kõike valada helidesse, oli Verdi sooviks. Maailmas on kõik vaid nali.

Nii sündis „Falstaff“, ta ainuke suur ja lõbus teos. Mitte kasvava nooruse üleemeelikust ei tahtnud ta kirjeldada, vaid elust läbi võidelnud mehe lõbusust, kes nüüd naerdes võib lahkuda...

Peale „Falstaffi“ ei kirjutanud Verdi enam ühtki ooperit. Veel kaheksa aastat sai ta vaikselt ja rahulikult nautida elu. 1901. a. suri ta. Ta on meile kinkinud lõpmata suuri aardeid. Ta sügavaim tõde on aga võib-olla siiski see, mis sai oma kuju „Falstaffi“ ja mis ütleb: maailmas on kõik vaid nali.

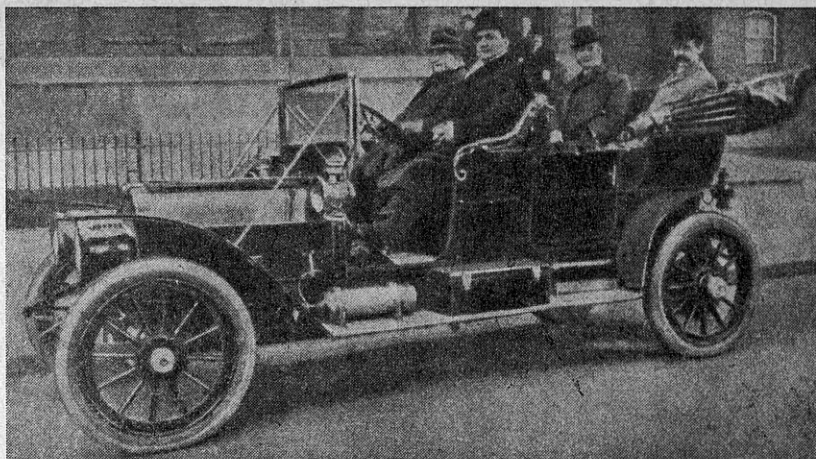
VARSSAVI KORRALDAB ANTENNE

Varssavi linna ehitusamet on astunud võitlusse välis-antennidega, mis moonutavad majade välimust. Seega ühenduses on antud välja juhtnöörid, mis määravad kindlaks katuseantennide ühtlase tüübi. Senise olukorra vastu ei räägi ükski iluõud, vaid ka julgeoleku nõude, nagu eriti tähendavad korstnapühkijad oma mär-gukirjas linnavalitsusele.

CARUSO FILMI- TÄHENA

Paremal:

Haruldane foto Enrico Carusost (ees paremal), mis teda kujutab sõidul heliplaadi-ülesvõttele. Nii auto kui heliplaadid olid tol ajal tehnikaviimaseks sensatsiooniks.

Kahtlemata pole kõigil teada, et juba kinematograafia algupäevil püüti arendada ka helifilmi, s. t. elava pildi ja heli ühendamist. Edison ja Oskar Messter püüdsid saavutada filmiriba ja grammofoniplaadi üheaegset kokkukõlastatud ettekannet juba kahekümne viie aasta eest. Kuid mõlemad leiutajad ei jõudnud katsestaadiumist kaugemale, kuna polnud veel tehtud need tähtsad leiutused, mis tänapäev võimaldavad helifilmide valmistamist. Lõpuks loobusid mõlemad oma katseist ja Edison arvas koguni, et heli ja pildi absoluutselt kokkukõlastatud ettekanne ei saa kunagi võimalikuks.

Seetõttu pole meil kahjuks võimalik Carusot enam kunagi filmis „elustada“ ja ühtlasi kuulata ta kirjeldamatult kaunist häälekõla. Vaid plaatidelt võime teda nautida.

Kuid siiski pole Caruso isik meile täielikult kadunud, kuna ta kord on seisnud ka filmikaamera ees, mida üldiselt ei teata, ja peategelasena esinenud mitmevaatuslikus filmis, mis aga kahjuks on unustatud täpselt samuti kui kõik muugi kinematograafia algpäevade looming.

Suure laulja filmitgevus võlgneb tänu juhusele, kahe New Yorgi filmiproduktendi omavahelisele võistlusele, kes oma publikule tahtsid linal näidata kuulsamaid kunstnikke. Kui Sarah Bernhardt 1911. a. oma suure Ameerika turnee New Yorgis võrratu eduga lõpetas, tuli üks filmiproduktent mõttele lasta mõned ta populaarsemad osad filmi jaoks ümber töötada ja kuulsat näitlejat angažeerida neis esinema, eriti kuna ta Pariisis juba kord oli filmitud. Bernhardti tasu oli erakorraliselt suur, kuid see ei hirmutanud kedagi, kuna teati, et sobiv reklaam tasub ära suurimadki kulud. Pettumus jäigi tulemata ja võistluses konkurendiga saavutati suurt edu. Võistlejad otsisid nüüd omakord nime, mis oleks kunstiliselt kõrge väärtusega ning peale selle omaks laiade rahvamasside juures küllalt suurt tõmbejõudu, et teda seada vastu Bernhardtile. See nimi oli Enrico Caruso, kes tollal seisis oma kuulsuse tipul.

Asjaosaline filmitööstur laskis oma agentidel Carusolt pärida, kas ta oleks nõus esinema kuue filmi peaosades, mis pidid valmima kahe aasta jooksul ja millist tasu ta selle eest nõuab. Kuulsal lauljal, keda see ettepanek pani imestama, polnud palju tahtmist ettepanekut vastu võtta ja rohkem naljaks ning pealetungivast külalisest vabanemiseks vastas, et on nõus vaid kahe

miljoni dollari eest. Ta oli küll väga imestunud, kui ta järgmisel päeval sai filmimagnaadilt kirja, mida see algas lapidaarsete sõnadega „tasunõudmisega nõus“ ja peale selle sisaldas kutset lähemaiks läbirääkimisteks filmibüroosse.

Kaks miljonit dollarit oli isegi väga kõrge tasuga harjunud Carusole tähelepanuvääriv summa, nii et ta lõpuks kaldus järgima Sarah Bernhardti eeskujule, eriti kui ta kuulis, et ka tema partner Geraldine Farrar on sõlminud filmilepingu. Neil aastail oli filmitgevus näitlejatele alamajärgu tegevuseks ja Caruso pidi kannatama nii mõndki nokkimist oma kolleegidelt, kui ta filmileping teatavaks sai. Ta töötas kolm nädalat igal enne lõunal tähendatud firma ateljees, mis asus ühes 21. tänava kaines tööstushoones, mille suitsunud fassaad ei laskunud aimatagi, millised imed klaassaalides tselluloidribale tekkisid. Režissöör Wood leidis maailmakuulsas ooperitähes intelligentse kaastöölise, kes kiiresti kodunes ülesvõtte tehnikas ega muutunud närviliseks, kui pidi tundide viisi ootama, kuna tema stseenide vahel pidi tehtama ülesvõtteid teiste näitlejatega. Esimene Caruso-film kandis nime „Minu täditütar“ ja oli realistlik lugu ühe sisserändaja elust New Yorgis. Caruso mängis üht itaallast, kes Ameerikas oma õnne otsides viireleb paljudes ametites ja lõpuks hakkab kõrtsmikuks New Yorgi itaallaste linnaosas. Väikeses külastajaringis saab lõpuks keegi ta hääle suhtes tähelepanelikuks, laseb tal õppida ja teeb temast kuulsaima tenori. Sündmustega oli seotud muidugi enam kui sentimentaalne armulugu, mis peale mõningaid eksikäike tüüris õnneliku lõpu poole.

Filmi esietendus oli mitte New Yorgis, vaid Los Angelesis. See läks halva tähe all, kuna Enrico Caruso, kelle isiklikku kohalolekut oli arvestanud kogu maailm, ei saanud Toscaninilt, kes oma esimese tähe tegevusele vaatas väga laitvalt, puhkust. Tenorite kuningas sai teatris kuuldavaks vaid plaatidelt, kuna filmis oli ette nähtud kaks muusikalist lisandit, nimelt aariad ooperist „Aida“ ja „Pajatsid“. See oli Carusole õnneks, et ta ei võtnud ette sõitu Los Angelesi, sest filmi vastuvõtt publikult oli katastroofiline. Caruso oli laval harjunud suurte žestidega, mis sobisid küll kostüümiga, mitte aga igapäevase riietusega. Filmi sentimentaalses tegevuses oli ta heroiline käitumine häiriv, samuti ei

(Lõpp järgmisel leheküljel joone all.)

Veenputus veeta

T o d d y

Seitse oli neid (nende hulgas kaks välissaadikut, üks kantsler, üks peapiiskop, üks miljardär ja keegi väga ilus näitlejanna), kes anusid 1,60 meetri pikkust mehikest mitte hävitada ainsa hoobiga mitme tuhande aastast inimsoo arengut.

Mehike kuulas meid iroonilise ükskõiksusega. Siis vastas ta meie tunde kestnud väitele järele „eiga“. Selle ainsa sõnaga dekreeteeris ta kultuuri surma.

Kultuur tuli aga ükskõik millise hinnaga päästa!

Ent ükski hind ei suutnud meelitada toda mehikest: professor Markus Urkonius, kelle käes sel hetkel seisid kogu maailma saatuse, jäi kurdiks meie palveile, mis olid esitatud talle kolmes keeles ja seitsme erineva aktsendiga; vaigse irvitusega istus ta avaral punasel nahktoolil, kõhetu, kahvatu, pikkade kärnkonnakättega.

Ta silmitses meid eksleval pilgul, inimese näoilmega, kes on veendunud, et ta ei kuule midagi, mis võiks teda liigutada või huvitada. Ja igakord lõppes ta rändava pilgu ringkääk suurel kellal; neil hetkil oli Markus Urkonius silmis kummuline läige: kell oli ta vandekaaslane. Mõne tunni pärast pidi kogu inimkond langema tagasi ürginimese seisukorda. Ei, veelgi hullemasse seisukorda, sest kiviaja inimesed olid harjunud kuuluma kiviaega.

Maamuna elanikkonnal ei olnud aimugi ähvardavast hädaohust; meie olime ainult need vähesed, kes teadsid sellest ja kes tundsid tohutut hirmu kogu inimsoo eest: meie seitse ja need, kes olid saatnud meid siia.

Ähvardus polnud sugugi hullumeelse naljatus. See tähendab, hull võis professor Urkonius küll olla, kuid ta oli hull, kes oli varustatud surmavaima riistaga, mis võis hävitada inimsoo olemasolu. Mitte üksikisikute elu, küll aga kogu sotsiaalse ühiskonna elu, kogu arengu.

„Naeruväärsed olete teie, inimesed“, oli ta ennist meid vastu võttes lausunud, kusjuures ta kõnetas meid „teie, inimesed“, nagu kuuluks ta ise mõnda teise zooloogilisse või üliinimlikku klassi, „naeruväärsed olete teie oma püüdeis kuulipildujaid, gaasi, mürske ja pisilasi välja mõeldes; ja teie julgete nimetada kõikvõimsaks sõjavahendit, mis hävitab ainult paar tuhat inimelu. Päh! See on vaid pisike epidermiline vahend! Mina aga

sobinud laulja pisut tüise kuju ja pealegi ei suutnud ta mõnel tõsisel silmapilgul suruda alla väikest kavalat naeratust, mis oleks hästi sobinud küll humoristlikus, mitte aga melodramaatilises tegevuses. Pealtvaatajad naersid, kui nad oleksid pidanud liigutatud olema ja olid jäised, kui neid taheti naerma panna. Parimat, mida Caruso võis kinkida, ta suurepärase tenori metallist sära, ei saanud ta linal pakkuda. Grammofon ei avaldanud hiigelsaalis tarvilist mõju — valjuhääldaja polnud ju veel leiutatud.

Nüü jäädigi vaid ühe filmi juurde, sest niihästi kunstnikul kui töösturil polnud isu lepingu pidamiseks.

Et Enrico Caruso suri enne helifilmi leiutamist, on maailmale läinud kaduma unustamatud kunstilised naudingud.

võin ainsa sõrmeliigutusega, mis vajutab alla nupu, hävitada kogu inimsoo vaimse selgroo.“

Siis oli ta, et meid veenda, demonstreerinud väikest katset:

Tuhkhalli klaaskella all — nähtavasti klaasi ja tina segu — lamas paberileht. Ainult üks külg oli kummalisel kellal läbipaistev, et ta sisemusse pääseksid magnetilised, infrapunased, ultrakuratlikud või tont teab millised hullumeelse, suriseva masina kiired. Elektrilülitus — tugevam surin — paber klaaskellas hakkas värisema nagu elav olevus ja — muutus põrmuks.

Viis võimsaimat riigivalitsust maailmas oli kuulnud professor Urkonius kohutavast leiutusest, millega ta ähvardas inimühiskonna alusmüüre. Raha eest ja inimarmastusest oli keegi õpetlase assistentidest löönud lärmi. Kuid kahjuks liig hilja.

Ükski hing ei teadnud täpselt, milles seisis kummaline leiutus; kõneldi „geniaalsest interferentsist, mille kutsuvad esile üsna lühikesed lained“, mis pidi olema sarnane „kosmilisele kiirgamisele“, ent teaduslikku, eksaktset tõde ei tundnud keegi. Viies riigivalitsuses teati vaid niipalju, et professor Urkonius ühel päeval kindlaksmääratud tunnil laseb need „kiired“ mõneks sekundiks välja. Ning need kuradikiired pidid lendama valguse ja elektrilainete kiirusega takistamatult ümber kogu maakera, kahjustamata ühtki elusolendit, kutsu- mata esile suuri katastroofe, ent igas kaugeimaski maanurgas pidid nad hävitama vähimagi paberitükikese, kogu paberi, mis leidub maakeral, ja sel viisil hävitama kogu inimeste loodud kultuuri.

Sajandeid polnud inimkond teadlik selles, et paber on kultuuri aluseks. Irvitades paljastas professor Urkonius meile selle tõde:

„Teie, inimesed, olete kuhjanud kokku kulda ja olete teinud selle inimsaatuste hirmuvalitsejaks! Teie lollid!“

Pidime leppima nende solvavate ütelistega. Mu kaaslased lasid endid rahulikult lollpeadeks nimetada! Oleksime leppinud kõigeaga, et ainult lepitada toda kardetavat vaenlast.

„Lollpead!“ kordas ta, „milleks on õieti kuld? Kullata võib inimsugu väga rahulikult edasi elada. Ja teie olete halvustanud paberit, moodsa kultuuri põhialust. Rahatähed, paberraha omab teie silmis ainult niipalju väärtust, kui võrd tal on olemas kullakate. Idioodid! Võib kujutleda panka, kus pole ainustki kuldraha, ainustki kullakübet; ent pole üldse mõeldav pank, kus ei tarvitataks paberit, ükskõik millisel kujul. Ja nii on lugu igas teises ettevõttes. Katsuge kord paberit asendada kullaga! Kui mu kiired (nagu teie nimetate neid oma teadmatuses) on hävitanud kolme tunniga kogu paberi, mis leidub maailmas, viimse kirjamargini, viimse pudelletiketini apteegis, viimse trammipiletini, katsuge siis kord ka nende asemel tarvitada kullalehekesi! Teie teate seda väga hästi — seepärast te olete siia tulnud, et mind leevendada, et paberi puudumine halvab täielikult kogu sotsiaalse elu...“

Ta tundis nähtavasti sadistlikku naudingut, mõtel-

des ühe hoobiga hävitatavale kultuurile; ja ka meie silmade ette kerkis korraga pilt maailmast, millelt on röövitud paber.

„Igasugune areng“, oli Urkonius ütelnud, „häviv nagu teise veeuputuse läbi; hiiglasuur veeuputus ainsagi veetilgata.“

Nii see oligi. Pole ühtki inimlikku eluavaldust, mis poleks rajatud vältimatule paberile; paberrahad või raamatud, kartoteegid või registrid, valitsused, kohtute asjaajamine, sõjavägi, rahvusvahelised suhted, kaubandus, seaduslik abielu ja perekonnaseisuaamet, eraomandus, teadus, seadused, kirjandus — nende kõigi põhilaluseks on suuremad või vähemad paberihulgad...

Kuid ühelegi paberitükile polnud tänini kirjutatud ühtki nii häirivat tõde.

„Teie teate, et oleks asjata tappa mind. Õnnetus tuleks siiski. Ühest kohast selles maailmas, mida teie ei tunne, mida ükski ei tunne, saadetakse kahe tunni neljakümne minuti pärast välja laeng kallistama maailma...“

Vaatasime üksteisele otsa.

Igäiühel mu kuuest kaaslasest oli oma valitsuse blankovolitused; Prantsuse oma oli saatnud oma ministriga kaasa ilusa naise volitustega, mis olid suuremad kui tavalised valitsuse volitused. Mina, ainus ajakirjanik, olin enda poetanud osava trikiga sellesse komisjoni. Aga mis tähendas olla ajakirjanik õhtul enne seda, kui kogu maailmalt röövitakse paber?

„Miks vihkate teie nii inimkonda?“ küsis võimsaima suurriigi esindaja, „kas ehk teile on keeldud aumärke, auavaldusi?...“

See küsimus sisaldas ühtlasi laiaulatuslikke lubadusi...

„Või tahate te raha? Palju raha?“ küsis miljardär jõhkralt ja tõmbas taskust tšekiraamatu, mis lähemal ajal pidi muutuma samuti põrmuks.

Nüüd laususi ilusa naise õrn häälel: „Kas teil on ehk olnud pettumusi armastuse alal?“ Ja ta häälekõla töötas kõike, kõige suurejoonelisemaid hüvitusi, kui mainitud pettumused oleksid olnud professori viha põhjuseks.

Paistis, nagu ei kuuleks ega näeks professor Urkonius üldse kui ilus oli naine.

Sel hetkel andis ehtne ajakirjaniku mõte mu kujutusvõimele tugeva müksu: nägin paberist ilmajäetud suuri rotatsioonmasinaid, toimetuse laudu valgete paberiteta ja meeleheide sünnitas idee:

„Professor Urkonius“, hüüdsin ma oma istmelt üles hüpates, „poolteise tunni pärast on teostunud teie roim. Hüva. Teie — teadmata miks, kuid praegusel hetkel on see ka tähtsuseta, kui seda teatakski, sest aeg ruttab — vihkate inimsugu. Hüva. Paljude suurte filosoofide käsi on käinud samuti kui teiegi oma ja nad said kuulsaks selle kurja läbi, mis nad tegid oma tänuhõlmele järeltulijatele. Ent teie, professor Urkonius, ei saa kuulsaks. Inimsugu ei vihka teid pärast kurbmängu; ta ei vihka teid seepärast, et ta ei tunne teid: seepärast et ükski paberitükk ei saa iialgi märkida teie nime. Paber on

kultuur, jah, kuid ühtlasi ka eilse ja igaveste aegade ajalugu. Kuna te hävitate paberi või ütleme juba, „organiseeritud inimühiskonna vaimse selgroo“, hävitate te ka kõigi möödunud aegade ning muidugi ka tuleviku, isegi oleviku kirjanduse, meie igapäevase leiva, millest elab inimeste uudishimu. Isegi kuulsus, olgu hea või halb, on tänapäeval paberist. Keegi ei tunne professor Urkonius nime, ei homme ega kunagi hiljem...“

Hingasin sügavalt, et muuta tooni.

„Olen ajakirjanik. Tahtsin täna veel saata teist pika intervjuu, mis homme oleks ilmunud tervelt neljateistkümmes ajalehes. Loobuge, professor Urkonius, ja...“

Nägin, et ta külmad silmad muutusid elavaks. Kõnelesin edasi, tundes aega oma kuklal...

Kui vaikisin, puudus veel kakskümmend minutit kriitilisest silmapilgust...

Urkonius kõheles.

Siis tõusis ta punaselt klubitoolilt ja haaras telefonitoru.

„Halloo? Mina olen, professor Urkonius. Hävitage aparaat. Jah, hävitage! Saite aru? Korrake! Hea.“

Ilus naine suudles ta kärnkonna-suud. Teised kui ehtsad diplomaadid ei teadnud, mida ütelda.

Urkonius kutsus mu enda juurde, et teha algust intervjuuga. Hakkasin tegema märkmeid:

„Professor Urkonius, sündinud Paduas... palju reisinud... geniaalne leidur... kakskümmend aastat uuri-
nud afakiiri... kõhetu, närviline, pisut väikest kasvu...“

Professor Urkonius haaras mu käe:

„Ei, ärge, palun, kirjutage „väikest kasvu“, see segab mind...“

Ketramise-kudumise vabrik

A.-S. „Eestisiid“

Asut. 1932. a.

Valmistab kõiksuguseid moodsaid ja lihtsaid riideid. Võtab vastu eritellimisi. Müügil alati **restid ja kupongid**.
Osakonnad Tallinnas, Tartus, Viljandis ja Petseris.

EESTI KIVIÖLI A.-ü.

benziin „ESTOLIN“

on jõuküllane, ökonoomne, klop-
pimiskindel, kõrge kvaliteediga,
segamata kodumaa benziin, mis
annab tarvitamisel kuni 20%
kokkuhoidu kütteenekulus võr-
reldes välisbenziiniga.

RAADIO, ÜLERIİKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HÄALEKANDJA • Ilmuß kord nädalas • Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, Narva mnt. 27 • Tellimishind: aastas 4.50, 6 kuud 2.40, 3 kuud 1.20 ja 1 kuu 0.40 kr. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused.

Väljaandja: Üleriiklik Eesti Raadioühing. Tegevtoimetaja: **Karl Kesa**. Vastutav toimetaja: **L. Ojaveski**.